

MAGYAR Bányászlap

THE LEADING HUNGARIAN NEWSPAPER OF THE
COAL FIELDS ALL OVER THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL REACHES
THE HOMES OF ALL THE HUNGARIAN MINERS

VOLUME 48. ÉVFOLYAM.

DETROIT, MICHIGAN — HOLLYWOOD, CAL.

1961. FEBRUÁR 23.

51

NUMBER 4. SZÁM.

1886. FEBRUÁR 21 — 1961. FEBRUÁR 21

A Verhovay Segély Egylet alakulásának hetvenötödik évfordulója. — A hazletoni huszonnyolcak.

Február 21-én volt hetvenötödik évfordulója annak, hogy a Verhovay Betegsegélyző Egylet Pennsylvania állam keményszénvidékén lévő Hazleton városban megalakult.

Jubileum ez akkor is, ha az alapítás hetvenötödik évfordulón a Verhovay név elmúlt a cégtábláról és a Rákóczi Segély Egylettel 1955 szeptemberében egyesülve William Penn Fraternális Egyesület lett belőle.

Megemlékezzük e jubileumról az alapítás évfordulóján azért, mert hiszen ezt a testületet magyar bányászok alapították, sőt nagyon hosszú ideig a tagok legnagyobb része a bányákban robotoló magyarokból verbuválódott.

A William Penn Fraternális Egyesület igazgatósága a múlt évi őszi gyűlésén elhatározta, hogy 1961 gyémántjubiléumi év lesz, elrendelték azt is, hogy a testület fiókjai ünnepségeket rendezzenek, melyeknek keretében mindazoknak az öreg Verhovay tagoknak, akik ötven éve tartoznak a testülethez — megfelelő módon jelvényt adjanak át, amit mi csak helyeselni tudunk. Elvégre, akik ennyi ideje fizették be dollárjaikat és centjeiket az egylet vagyona gyarapítására, valóban megérdemlik, hogy ezért kitüntetés kapjanak.

* * *

A Verhovay Segély Egylet alapításának hetvenötödik évfordulója alkalmával mint fent írtam a múlt évi igazgatósági gyűlés ünnepést rendelt el.

A jubileumi év — mint e lap olvasói tudják — tragikusan kezdődött. Január 13-án hajnalban Révész Kálmán, a William Penn Fraternális Egyesület elnöke szíve felmondta a szolgáltatást, örök álmra hunyta le szemait, szomorúságára nemcsak forrón szeretett özvegyének, árván maradt szemefényének Csöpikének, rokonságának, de Magyar Amerika minden jóakaratu magyarjának.

Váratlan halála széles körökben keltett megdöbbenést, sajnálatot, részvétet az ittmardottjai iránt.

Révész Kálmán volt az utolsó a régi Verhovay tisztikarból a Fourth Avenue 436 alatt, aki hosszú szolgálata alatt tagtársai tizezreit ismerte meg és különösen becsülte az öreg tagtársakat.

En tudom, mennyire fájt neki az a gyalázatos rendelkezés (előttem ma is érthetetlen mint járulhattak ahhoz különösen a volt Verhovay igazgatók), mely a rra kényszerít örökségükre szomorú viszonyok közé került tagokat, hogy ha hosszú tagságuk után felmentést kérnek tagdíj fizetés alól, közjegyző előtt, eskü alatt kelljen aláírniuk szomorú helyzetük feltárását.

Ó nem volt együtt azokkal a központi tisztviselőkkel, akik a konvención jegyzőkönyvbe kívánták foglaltatni, hogy ők el-

lenezték a los-angelesi kerületől hozott határozati javaslat elfogadását. Ő megértette és becsülte az öreg tagtársait, mert szolgálata alatt megtanulta, hogy azok építették és tették nagyra a Verhovay Segély Egyletet.

Utolsó hozzámm intézett leveléből — melyre sajnos már nem volt alkalmam válaszolni — idézem ennek bizonyítékát:

— Az öreg tagok megsegítésének ügyét keresztül fogom vinni, de mivel nekem nincs többségem az igazgatóságban — más módon próbálom megoldani. Mint tudja karácsonyi üdvözet megváltásként 50 dollárt adtam a William Penn Alapra, én remélem tisztviselőársaim, mint az igazgatók és az ellenőrző bizottsági tagok is adnak majd ennyit, jó példát kell nekik is mutatniuk a jubilaris év alatt összeszedendő 75,000 dolláros alap megteremtésére. Lehet hogy Mr. Fisher erre azt mondja, hogy én délibábot kergetek — de ha a Mindenható ad erőt és egészséget, ezt az összeget össze fogom szedni az év folyamán, és annak felhasználásába senki se szólhat bele, még az Insurance Department vagy az Actuary sem.”

Révész Kálmánt az Ur hazahívta az örök hazába — nem engedtetett meg neki, hogy valóban szép, minden elismerést megérdemlő tervét megvalósíthatta volna az öreg tagtársak érdekében.

En hiszem és remélem, hogy utóda Macker Gyula is szereti a bányákat, minden elismerést megérdemlő tervét megvalósíthatta volna az öreg tagtársak érdekében.

En hiszem és remélem, hogy utóda Macker Gyula is szereti a bányákat, minden elismerést megérdemlő tervét megvalósíthatta volna az öreg tagtársak érdekében.

En hiszem és remélem, hogy utóda Macker Gyula is szereti a bányákat, minden elismerést megérdemlő tervét megvalósíthatta volna az öreg tagtársak érdekében.

En hiszem és remélem, hogy utóda Macker Gyula is szereti a bányákat, minden elismerést megérdemlő tervét megvalósíthatta volna az öreg tagtársak érdekében.

En hiszem és remélem, hogy utóda Macker Gyula is szereti a bányákat, minden elismerést megérdemlő tervét megvalósíthatta volna az öreg tagtársak érdekében.

Hogy hetvenöt év előtt milyen körülmények között életek akkoriban Hazleton körül a bevándorolt bányászok, azt a Verhovayak Lapja 1936 májusi számában megjelent aranyjubiléumi számban megjelent New York Herald Tribune 1885. novemberi számából való idézet szemlélteti legjobban:

“A keményszén bányákban dolgozó idegeneknek nincs meg az a biztonság, az élet lehetőségeivel szemben, amely nélkül öntudatos munkásokztály kifejlődése elképzelhetetlen. Nem is beszélve a szezonos munka lehetőségekről, melyek a keresetet ugrásszerű változóknak teszik ki, a megteendő bányász részére nincs kórház, mert idegen és halála esetén hátrahagyott javai közkincs, mert nincs törvény, amely az idegen hagyatékot védje. Ennek oka az, hogy Luzerne megye egyetlen esztendő során mintegy 102 bevándorlót temetett el 23 dolláros költséggel, mert azok koldus nyomorúságban haltak el.”

Ilyen körülmények közt éltek akkor nemcsak Pennsylvania állam keményszén vidékén a bevándorolt magyarok, de máshol is. A munkabérek szörnyen alacsonyak voltak, a munka nagyon veszélyes — mert hiszen akkor még alig voltak törvények a bányázásban dolgozók érdekében, a munkafeltételek embertelenek voltak és ki voltak teljesen szolgáltatva nemcsak munkaadóknak — de igen gyakran másoknak is és mert a nyelvet nem bírták, védekezni nem tudtak.

Míg munkájuk volt, hajgán volt, de ha elvesztették azt, vagy betegség miatt nem tudtak dolgozni, kegyetlen volt a sorsuk. Legtöbben család nélkül voltak itt, hiszen abban az időben majdnem valamennyien azzal a szándékkal jöttek ide, hogy megkeresnek bizonyos dollár összeget és azzal hazatérnek. Burdosházakban életek, de a burdos gazdák is szegények voltak, csak addig tudtak hitelezni — míg ők is hitelt kaptak a kompánia üzletből.

A kemény sors készítette a magyar keményszén bányászokat arra, hogy kövessék az előbb megtelepedett sláv sors-társai példáját, akiknek akkor már volt egyletük, hogy ők is alakítsanak ilyen, mely tagdíjak fizetése nyomán betegségük esetén segélyt nyújtson nekik.

Igy került arra sor, hogy 1886. február 21-ikén előzetes megbeszélések után Hazletonban megtartották azt az amerikai magyar történelmi nevezetességi gyűlést, melyen a Verhovay Segély Egyletet megalakították.

* * *

Az ujjában érkezettek köréből gyakran kérdezik, hogy mi-

ért nevezték el a magyar bányászok által alapított egyletet Verhovay Gyuláról, az akkori idők antisemita, izgága ujságírójáról — aki később erősen törvénybe ütköző cselekedetet követet el és amelyért bíróság elé került. Annak magyarázata, hogy a szegény egyszerű emberek egy tanult embertől, Mogyoróssy Árkád nevű volt paptól kértek tanácsot, ki-ről nevezték el új egyletüket, akinek ugy látszik nagyon tetszett Verhovay Gyula szereplése — és ő akasztatta a magyar bányászok által alapított egylet cégtáblájára Verhovay Gyula nevét. Az évek folyamán ott maradt, az egylet Verhovay néven ment köztudatba — anélkül, hogy a tagok legnagyobb részének egyáltalán fogalma lett volna arról, ki volt hát Verhovay.

* * *

Az amerikai magyar köztudatba áment, hogy a Verhovay egylet 12 bányász alapította. Az egylet ötven éves jubileuma alkalmával a Verhovayak Lapja által kiadott aranykönyvből azonban kiderült, hogy ez a legenda nem helytálló.

Hoszonnyolcan adták össze centjeiket a Verhovay Betegsegélyző Egylet “betáblázására” ők tehát valójában a hatalmas lett testület alapítói is. A hetvenöt éves évfordulón idehözom neveiket, ezzel adjunk nekik tiszteletet az alapítás érdemeiért.

A “betáblázás” költségeire adakoztak: Mount Pleasant-ből Pálincás Mihály 2 dollárt, Kosztka András 50 centet, Kravecz György 50 centet, Sivár Jakab 50 centet, Jahnovics István 40 centet, Kriszt Ferenc 50 centet, Füzesy Lipták János 50 centet, Mézáros István 50 centet, Frankó László 50 centet, Bogdányi János 50 centet, Kacsura Mihály 50 centet és Sárny Mihály 50 centet. Frenchtownból adtak: Szalay József 1 dollárt, Galata Mátyás 50 centet, Pala József 50 centet, Juhász Mihály 20 centet, Kiss Mihály 50 centet, Makky András 1 dollár, Rásky András 25 centet, Bencsics György 50 centet, Dudás Mihály 50 centet, Bodnár János 50 centet, Galuska Mihály 50 centet. Hazletonból: Juhász Károly 1 dollárt, Németh János 1 dollárt és Bugely János 1 dollárt, összesen 17 dollár 25 centet raktak össze a Verhovay Betegsegélyző Egylet charterjének megszerzésére.

A
MAGYAR
Bányászlap
legközelebbi száma
március 9-én
jelenik meg.

A 13 bányász legendája onnan keletkezett, hogy tizenhármán írták alá a charter iránti kérvényt.

Persze: nem gondolhattak arra az alapítók, hogy valamikor egyletük országos jellegűvé fog válni és legnagyobb ki-fejlődni Magyar Amerikában.

Ők csak azt akarták akkor, hogy legyen egy testvérsegítő egyletük, mely betegség esetén segélyt ad a befizetett tagdíjaik nyomán, amiből kereset nélküli idejük alatt tengethetik életüket.

Ne kicsinyeljük le, hogy centeket adtak össze a charter kivételére, de gondoljunk arra, hogy mi volt akkor egy keményszén bányásznak a napi keresete. Hosszu órák alatti veszélyes és kemény munkával jó volt, ha napi 2 dollárt megkerestek. Aki tehát 50 centet adott negyedrészt adta egy napi keresetének, hogy egy magyar betegsegélyző egylet létesíthessenek.

Hogy az egylet kezdetől fogva mindig elegendő tőkét rendelkezésére álljon, vonatkozóan azt találtam a Verhovayak Lapja aranyjubiléumi számában:

“Igazi hivatásának már első felében is eleget tett az egylet, mert a pénztárkönyv tanúsága szerint id. Képes József tagnak 14 napi betegsegély fejében 8 dollárt fizetett ki. Id. Képes József tagdíjak fejében az első hat hónapban 2 dollár 50 centet fizetett be. Haláleseti díjat akkor még nem fizetett az egylet.”

* * *

Eveken át nem mentek messzebb tagok szerzésére, mint Hazleton közvetlen környéke. Csak amikor a keményszén vidékről tovább kezdtek húzódani a magyarok, mikor Ohio, Pennsylvania, Virginia és West Virginia puhaszénvidékeire is kezdtek költözni, akkor kezdtek meg a távolabbi vidékeken is a fiókok alakítását. Az első ohioi fiókot Maynard, bányatelepen szervezték.

Nyugodtan írom le, hosszú évekig tisztára bányászokból és bányászok körében élt üzletemberekből állt a Verhovay Segély Egylet.

Nemcsak bányászok alapították azt, de hosszú évekig ők is tartották azt fenn! És ma is azt vallom, hogy a leghűségesebb tagjai a Verhovay utódnak a William Penn-nek azok az öreg bányászok, akik a Verhovayt szívvél-leléssel magukénak vallották, akik fáradságot nem ismerve járták a bányatelepeket, hogy honfitársaikat bevigye az ő szeretett egyletükbe. Nem “tagszerzési díjért”, nem jutalomért, hanem mert nagyra akarták tenni egyletüket.

És nyugodtan állítom azt is, hogy ha átnézik a nagyvárosok fiókjainak tagnévsorából az öreg tagok adatait, megtalál-

Egy bányászt megölt, kettőt súlyosan összeégetett a gázrobbanás

A Susquehanna Colliery Company Glen Burn nevű keményszén bányájában Shamokin, Pa. közelében gázrobbanás történt, Alphonse Paploskie nevű 34 éves bányászt megölt, Leroy Snyder 34 éves és Charles V. Ichorik 50 éves bányászokat pedig súlyosan összeégette. Őket a shamokini kórházba szállították és próbálják életüket megmenteni.

Paploskiet özvegy és két árva siratja.

Száz bányászt lefizettek, — mert a szervezetlen bányák versenyét nem bírja a bányatársaság

West Virginia állam Logan megyéjében a hatalmas Amherst Coal Company MacGrogan bányájánál, Slagle, W. Va. közelében eddig ötszáz bányász dolgozott. A múlt pénteken száz bányászt lefizettek és Herbert E. Jones az Amherst Coal Company elnöke nyilatkozatot adott ki és azt mondta erre a lépésre azért kényszerült, mert nem bírja a környék szervezetlen bányáinak versenyét.

Elmondta, hogy a kis szervezetlen bányák sokat kevesebbet fizetnek bányászoknak, mint a union munkabérek, azoknak nem kell minden tonna szén után, amit kibányásznak 40 centet fizetni a union

Jóléti Alapjára és így természetesen sokkal olcsóbban kinnálják a szén a piacon, mint a szervezett bányák.

Mr. Jones szerint ma már ötvenmillió tonna szénet bányásznak West Virginianban a gombamódon elszaporodott szervezetlen kis bányákból és ha a union ezeket tétlenül nézi, sok kisebb bányatársaság kénytelen lesz a unionnal szövetkezni, hogy felszínre maradjon.

Mr. Jones szerint az utolsó szorgalmas alkalmával John L. Lewis igérte: tett a szervezetlen bányák beszerzésére — eddig azonban az ígéretet a union nem váltotta be.

* * *

A volt Verhovay Segély Egylet naggyá, a legnagyobb magyar egyletté fejlődött, amiben igen nagy része volt annak, hogy a tagok akkor valóban magukénak érezték az egyletet, a testvériség (fraternitás) nem volt üres szólam, mint fentebb rámutattam, manapság.

Fáradhatatlan titkárok százai szereztek tagokat, míg arra alanyok voltak, fiatal népek.

Aztán amikor a harmincas évek elején Daragó József akkori elnök — akitől nem lehet elvitatni egyik hibája miatt, hogy az elnöksége idején emelkedett magasra a Verhovay — egyszerű üzletszerű gárdát szervezett, akik ontották az új tagokat.

A jubileumi megemlékezésből nem lehet őt kihagyni akkor sem, ha távozása nem a legszebb körülmények között történt és hálátlanság lenne meg nem emlékezni a szervezés utóóról, Körösfő Jánosról, aki az országot bejárta az egylet érdekében, Gyulay Sándorról, akinél eredményesebbek soha szervező nem dolgoztak és a “nagy korszak” többi egyszerű üzletszerűőiről is, a még hál! Istennek élő Fülöp Jánosról Pittsburghban, Tóth Györgyről South Bendben, Cher Ferencről, aki most a központi hivatalban szolgál. Az ő példájukat kellene követni a

mai üzletszerű gárdának — akkor nagyon sokkal eredményesebb üzleti jelentéseket adhatnának ki a tag- és biztosítási állomány szaporulatáról.

De meg kell emlékeznünk az egykori fáradhatatlan titkárról Gábor Istvánról, az elhunyt Varga Mihály pénztárnokról, a Munkás Betegsegélyző Szövetség csatlakozása után a központi iroda főnökévé lett Hirsch Lipótról, akik hűségesen szolgálták az egylet érdekeit.

És végül, hogyne emlékeznénk meg a két életben lévő volt elnökről, a nyugalom éveit élvező Bencze Jánosról, aki előbb mint elnök aztán mint titkár és aztán újra mint elnök szolgált közszeregettel és becsülettől körülveve és Kolozsvár Kálmánról, aki nagyon nehéz időben került az egylet élére, amikor az egylet az 1923 évi konvenció határozatából legal reserve biztosításra tért át, új, magasabb tarifával és amikor forrongást rendeztek a tagok között, melynek nyomán tömegesen szakítottak a Verhovayval — hogy évtizedek múlva megbánva cselekedeteiket visszatérjenek oda. Szalánczy János volt központi pénztárnokról, aki hűséges szolgálatával szintén kiérdemelte a tagtársai becsülését.

* * *

Révész Kálmán nem élhette meg a jubileumi ünnepséget, amit Pittsburghban tartanak majd május végén. 29 évig szolgált becsülettől, tőle telhető legjobb tudással.

Az igazgatóság nagyon helyesen cselekedett, amikor január 17-ikén Macker Gyulát választotta elnökül — volt Ver-

(Folytatás a 5-ik oldalon)

MOSZKVA VEZET

(H) Hét éve jelentette ki meglehetősen büszkeséggel Eisenhower (és Dulles), hogy "the initiative is now ours". (A kezdeményezés most már a miénk.)

Ezt értették ez alatt, hogy a hidegháboruban a nemzetközi mozgulatokat mi tesszük először, s Moszkva kénytelen azok ellen védekezni.

Ha van egy élő lény ebben a hazában, aki emlékszik ilyen mozgulatra, szeretném, ha arról engem tudatna, mert — fájdalom — ez a kijelentés épen olyan népbolondítás volt, mint az, hogy úgy politikai, mint gazdasági helyzetünkben a kellemetlen eseményeket elhallgatták előlünk.

Hasábokat venne igénybe, ha fel akarná az ember Moszkva támadó mozgulatait (akár a politikai vagy gazdasági fronton, akár a propaganda frontján) sorolni, s ezáltal csak három ilyen hirtelen sakkhúzásról kívánok beszélni.

Ezek közül természetesen a legnagyobb diadala Moszkvának, hogy az amerikai kontinensen, Cubában megvetette a lábait, ott valóságos hadispropaganda bázist teremtett, s onnan ostromolja — egyenlőre csak propagandával — a többi Latin, s különösen középamerikai országot.

Kár lenne rá szót vesztegetni, hogy ez olyan veresége a nemzetnek, s az Eisenhower kormányának, aminek az ellensúlyozása felbecsülhetetlen költséggel és veszteséggel jár a nemzetre.

A napokban meglepő vakmerőséggel hirtelen csak azt kérte, hogy vegyék fel a UN-be Outer Mongóliát, a nomád és teljesen műveletlen népek által lakott, szinte elérhetetlen területet, amely évek óta szerves része a Szovjetnek.

S mert természetesen lehetetlen a kívánságot komolyan tárgyalni, ez ürügyet ad Moszkvának, hogy néhány olyan új afrikai ország felvételét gátolja meg, ahová eddig az orosz kommunista propaganda nem tudott eljutni.

Még el sem hangzott a szó, hogy a szovjetnek ezt a szerves részét vegyék fel a UN-be, már új propaganda fegyvert lőttek ki a levegőbe azzal a kívánsággal, hogy a tavaszra az egész UN "csucskonferenciája" a lefegyverkezés ügyét tárgyalja.

Természetesen teljesen lehetetlen, hogy száz nemzet száz feje tárgyaljon erről a fontos kérdésről, aminthogy lehetetlen az a kívánság, hogy a sok apró és új nemzet szőljön bele a nagyhatalmak lefegyverkezésének az ügyébe.

Természetesen Moszkva ezt nagyon jól tudja, mindenki tisztában van vele, hogy ebben a kérdésben a világhatalmaknak kell meggyegyezni, mert sem mondjuk Togo afrikai ország, sem Laos ázsiai királyság döntése vagy szavazása nem szabhatja meg a nagyhatal-

mak szándékait és azoknak az elhatározásait ebben az életbevágó kérdésben.

Egy ilyen "csucskonferencia" egyszerűen alkalmat adna Kruscsevnek, Castronak, Kádárnak meg az afrikai kommunista "államfőeknek", hogy ismét felállhassanak a UN pódiumára, hogy New Yorkban leszavazzassanak minden józanságot, vagy Kruscsev a cipőjével ismét az asztalt verhesse.

Természetesen sem az "Outer Mongolia" zsarolás nem fog eredményt hozni Moszkvának, csak ürügyet, hogy a kommunizmus mancsaival mélyebben nyulhasson Afrika ügyeibe, sem a Nyugat nem engedi meg, hogy a világ és különösen a nyugati nagyhatalmak sorsa felett Ghana, vagy Cuba "államfői" dönthessenek annál a szerencsétlenségénél fogva, hogy minden kétnapos two-by-four "nemzetet" felvettek a UN-ba.

De mindkét indítvány hosszasan tartó, nyugat-ellenes propagandára ad Moszkvának alkalmat, s mi — dacára az "initiatív" birtokának — még soha, egyetlen egy hasonló lépéssel nem tudunk kellemetlenkedni a kommunista világ-nak.

Védekezünk, folyton védekezünk, a legtöbbör óriási költséggel, s nagyon kis eredmény-nyel, amint azt Cuba Amerikában, Laos Ázsiában és Guinea Afrikában olyan ijesztően mutatja,

A támadás "initiatívját", sajnos, nem tudtuk még soha kicsavarni Moszkva kezéből, s különösen vezet ezen a téren, mióta a Sputnikot a mindenségbe fellétek.

Köztudomású, hogy azt pl. mi két évvel korábban meg tudtuk volna tenni, legalább ezt állítja tudósaink egy csoportja, de Eisenhower hadügy-minisztere azt felelte tudósainknak és katonai szakértőinknek, hogy nem költ egy "légbeli footballra."

Hogy is költött volna! Hiszen az volt az elmélete, a politikája, amit nyíltan megmondott, hogy "ami jó a General Motorsnak, az jó a nemzetnek." Már pedig a General Motors missileket nem gyártott . . .

A pénznek bankban a helye

Egy utonálló ellopta egy 41 éves detroiti asszony kékizakáját, melyben a család egész vagyona, tízezer dollár volt.

Az összeget testvérével együtt apuktól kapták. A károsult rendőrségen tett vallomása szerint ezt az összeget vagy ő vagy nővére állandóan magánál hordta.

Szomorú figyelmeztetés ez arra, hogy a pénznek a bankban a helye.

MIKSZÁTH KALMÁN

ELADÓ BIRTOK

(Folytatás)

Mihályra nézett, megakadt . . . Hangja elfult.

— Ugy? Beszéltek? Ejnye és mit beszéltek? Dugod ugy-e a kis buksi fejedet ide az enyémhez, hogy a piruláodat ne lásam. Be jó rezed a szaga van a hajadnak! Ohó, el ne vidd hát innen! Inkább elengedem, hogy miről beszéltek, mert azt már a bolond is kitalálja.

— Hát igazán nincs más oka, mint az, hogy nem ott várta meg?
— Nincs, ha mondom.
— Becsületére mondja?
— Azt már nem mondom.

— No lássa, hogy mégis másért és másra haragszik.

És az öreg ur úgy érezte, mintha nedves-séggel kenné az arcát az a két tündér kefe: a leánya két könnyes szempillája.

— Jól van, jól, hát becsületekre mondom, hogy most már nem haragszom.

— Igazán?

— Két hang kérdezte mohón egyszerre, a Marjánszkyé és a Borcsányié, ki lestött szemekkel, meglapulva ült egy szögletben.

— No no — magyarázta ki magát az öreg. — Nem haragszom, mert hiába haragudnám. Hanem furcsa eset, különös eset. Ha legalább megváltat volna, ahol mondtam. De meg nem váltál, hát most már ott vagyunk, ahol vagyunk. Jó, jó, hiszen én nem bánom, ha rendbehozuk a dolgot. Ha mindent rendbehozunk. Érdj be, hugocskám, addig a szobába. Ne félj semmit. Hisz itt maradok én. (A mellére ült.) A baj baj — folytatá — azon segíteni kell. Sajnálak szegény Ferenc! Ámbátor magad vagy az oka. De mindegy, ami megtörtént, megvan. Minden rendbe jön. Mert a gyerek . . . a Mihály így akarja. Hát legyen meg. Beszélj el neki is őszintén. Ne resteld, bánja is az, hiszen látod, hogy nagy számár.

BEFEJEZÉS

Mondjam-e még tovább, mi történt? Másnap visszaindultak hőseink. A két ló vigan kocogott a köveken, a kis csikó fickándozva csörgötte nyakszíját. Az utcán kinyílt egy kis ablak, szép női kéz sokáig lobogtatott utánok egy fehér kendőt. Azután végig mentek Korpachon. Bábaszéken. Tele volt arra már az út sárguló haraszttal, csak a kukoricák voltak még künn.

Valahol Pelsőcénél elvesztette a mafla kis csikó a csörgőjét, hát kiszálltak Koskár-nál egy csöngtyűt venni. Szépen szólt, de nagyon meghuzta őket a gazember. "Az unokáimnak is meghagyom — bosszankodott Mihály — hogy Koskárnál soha ne vegyenek csengtyűt".

— Ne urálgj olyan nagyokat fráter — pirongatta Mihály — előbb még a nagyanyjukat kell haza hozni. Most még csak a gyűrűjét visszük!

A molvának alkolnál etettek, megadván a kétszáz forintját Kártonynak, aki azonban követelte az írást is. "Mert az írás nélkül, higgye meg a tekintetes ur, hiába való lenne a pénz megadni."

Mínthogy megint éjjel mentek arra, az öreg Kártony lámpást vitt a kocsi előtt egy darabon, míg a jó utra kiérnek.

— Ámbátor — jegyzé meg — üres itt már, csendes itt már minden, mióta a szegény Szurina bekerült. Erdő zsvány nélkül, halastó hal nélkül egy fityinget sem ér. Másnap harangszókor szépen hazaérték, harmadnap pedig már, mert így megy a világ, szélteben beszéltek a környéken.

— Tudják-e mi az újság? Eladó a Pálfa. Pálának hívják a kovárnoki 76. sz. tjkönyben foglalt jószágot, mely a Marjánszky Mihály nevén áll, egy órányira fekszik a bogra-blonkai vasutól és eladó a gazdasági fölszereléssel, vagy anélkül.

Hogy ki veszi meg a Pálát, mikor még a Bogárkára sincs vevő? Ezt találgatta a környék.

VÉGE.

MACKER GYULA

MACKER GYULA
elnök

A váratlan hirtelenséggel elhalálozott Révész Kálmán elnöki székébe a William Penn Fraternális Egyesület Igazgatósa, a Pittsburghban megtartott gyűlésen, egyhangulag és azonnali joghatállyal, Macker Gyula alelnököt, a kiváló közéleti vezérferiut és tekintélyes üzletembert választotta meg.

A gyémántjubiléumi évében járó William Penn Fraternális Egyesület nemcsak Amerikában, de az egész világon is a legnagyobb és legerősebb magyar testvérsegítő egyesület, amiért is igen helyénvalónak találjuk, hogy ezen szervezet-intézményünk új elnökének életrajzi adatait az alábbiakban ismertessük.

Macker Gyula, az ugocsa-megeyi Turturbécs községben, 1902-ben született, s a g e n y földműves szülőktől. 1921-ben tette lábát A m e r i k a áldott földjére és itt volt gyárítmunkás, életbiztosítási ü g y n ö k, vasmunkás és próbálkozott sok más kenyérkereseti téren is. Élete küzdelmes volt mint a

legtöbb amerikai öreg magyarré . . . Macker Gyula azonban nem csüggedt el, sőt szerzett tapasztalatait, ismereteit révén, szorgalmával és kitartásával — 1930 év óta — a sorsa állandóan felfelé ivelt, főleg a detroiti magyar egyleti életben.

Nyolc évig volt elnöke a detroiti Verhovay Segély Egylet 36-ik fiókjának, 1939-ben a Konvenció a Verhovay igazgatójának, 1947-ben pedig alelnökének választotta meg.

Nemes gondolkodásának legszébb kivirágzása volt az a szeretet, amellyel az ifjúság felé fordult. Nevéhez fűződik az Ifjúsági Klubok megszervezésének az elindítása és a gyermekeknek bevonása az egyleti életbe. Helyesen ítélte meg, hogy azé a jövő, akié a fiatal-ság.

Macker Gyula nemcsak az egyleti, de az üzleti életben is fényes sikereket ért el. Fáradszaktalanul dolgozott, rettenthetetlen bátorsággal küzdött, amiknek nyomán dicséretes eredményt mutatkozott. 1945-ben J. M. Sporting Goods cégjelzéssel sport és férfiruha üzletet nyitott Wyandotte, Fort utcajában, amely ma a leglátogatottabb és a legfelszereltebb áruháza a környékének.

Ezt a hatalmas üzleti vállalatot Macker két fiával és segéd-erőkkel végezte. Február első napjától Macker Róbert és Edward fiai az üzletvezetők — a szülőknek Pittsburghba való költözése folytán.

Macker Gyula igen szép családot is alapított. Példás család életet él széplelkű, fáradszaktalan tevékenységű feleségével, a nagykülművelőgyei Segesváron született Mezey Katalinnal, aki két fiuval ajándékozta meg. Róbert már nos

és 3 gyermek atyja, Edward nőlen. A három aranyos unoka a nagyszülők minden öröme és boldogsága.

Valósággal megindító az a gyermeki szeretet, amellyel a 90-hez közel járó édesanyját átoleli. Nagy elfoglaltsága mellett is mindig szakít magának annyi időt, hogy Dayton, Ohio-ban mellette időzzék.

Macker Gyula elnöksége elé bizalommal tekint a William Penn Fraternális Egyesület tagsága és az egész amerikai magyarság.

Szines, gazdag, becsületes és munkás élete ennek a bizalomnak legszilárdabb biztosítéka.

SAMOS II, a mindent látó

A Point Arguello, Calif.-ban a Samos II. felrepült a világ-űrbe és minden 95 percben körülrepülve a földet, tiszta és részletes fényképeket küld vissza annak bármely részéről, amelyek kizárólagosan katonai célokat szolgálnak.

A Samos I kísérlete csődöt mondott.

A világűrűből küldött fényképeket a Sunnyvale Air Force Center fogja fel.

A Samos II. szeme 300-350 mérföldes magasságból felvett fényképeket küld vissza és ezek oly tökéletesek, mint amikor mi szabad szemmel nézünk valamit száz láb távolságból.

A légihaderő a Samos II. felszerelését és képeit titkosnak nyilvánította.

Elnökünk David K. E. Bruce veterán diplomatát nevezte ki az Egyesült Államok angliai nagykövetévé. Bruce 63 éves és korábban már Franciaországban és Nyugatnémetországban teljesített nagyköveti szolgál-tot.

SEB

Szülőföldem! Te mindenütt velem vagy, és mindenkor, amíg meg nem halok, mindhalálig Szülőföldem, hazám, rabom vagy te s én rabszolgád vagyok.

De édes ez a rabság énnekem; nincs szabadság, nincs ennél édeesebb! Szülőföldem, hazám! Ugy élsz szívemben, s úgy fájsz, mint egy szent, régi seb.

Csak a halál gyógyítja meg ezt a fájást; csak a halál hegeszti e sebet, úgy, mint hazáját szereti az ember, a földön senkit, semmit nem szeret.

Csak a halál gyógyítja e sajnást, e mély sebet csak ez hegeszti be . . . Nem is ember, akinek nincs a szívében ilyen szép régi, ujhdó sebe.

Szerettem vola téled elszakadni; de képed kísér; bárhova szalad fiad lába s bármily szabad, nem boldog; csak az boldog, ki tebenned szabad.

Szülőföldem! Minden szerelmem elhagy, apám-anyám halott; de élsz te, élsz; túléled a te hűtlen szeretődet, rossz fiadat; ha arcot is cserélsz.

Ugy élsz elmémbe, emlékezetembe, mint kiskoromban s még annál korább, mikor még zugtak rengeteg erdőid, — egyidős vagy te, meg az égvilág.

Öserdeid még zugnak a fülemben; áradnak még a folyóid-ereid! Muló létem multadba furja mélyen élnivágyó, mohó gyökereit,

szülőföldem; s teveled egyidős, a mindenséggel egykorú leszek, és halhatatlan, mert sirom mélyén is, hamvaiban is rád emlékezek . . .

ERDÉLYI JÓZSEF
(Kortárs, 1960.)

KIÉ LESZ AFRIKA?

Halálos versenyfutás van a két világ közt, hogy Afrika tizennyolc új országa a vörös vagy a szabad táborhoz fog-e végül tartozni, vagy képes lesz-e a kettő közt teljesen semlegesen maradni.

(Szándékosan irtunk "ország" és nem "nemzet"ről, mert minden új országban különböző törzsek élnek, amelyeket a gyarmathatalmak egyszerűen becsatoltak egy-egy gyarmatba.)

Mindkét tábor rajta van, hogy az új országok kormányait segítse, udvarolnak az államfőknek, s szakértők csapatait küldik minden új országba.

Nyitott szemekkel nézve, s legalább felületesen ismerve azt a módszert és modort, ahogy az európai hatalmak a gyarmataik lakosságát kezelik, kénytelen az ember megállapítani, hogy Afrika a kommunizmus ölébe hull, ami csak idő, rövidebb-hosszabb idő kérdése.

Az új afrikai országok nagyon vékony vezető rétege széles mosollyal fordul a Nyugat felé, hogy onnan a segélyeket megkapja, de a szívükben — érthetően és jogosultsággal — minden európai nemzetet utálnak, s mert az Egyesült Államok azokkal szövetségben van, mindenből kijut nekünk is.

A Szovjetnek, illetve Oroszországnak soha gyarmata nem volt Afrikában, rájuk tehát ez a mélyen gyökerező gyűlölet nem hárul.

S amíg a Szovjetben alig érezhető megkülönböztetés a fehér és szines közt, különösen mert magának a Szovjetnek vannak szines — ázsiai — lakói, addig a Nyugat országai-ban, a franciákat bizonyos határig kivéve, a szines ember mindenütt másodrendűsége van szorítva.

Ha azonban az afrikai országok lakossága el is tudná fedezni, aminthogy nem tudja, azt a bánásmódot, amit a gyarmatalkak kiosztottak a számukra, ha nem is vennék figyelembe, hogy az Egyesült Államokban mi a sorsa a néger-

nek, aminthogy figyelembe vesszük, akkor sem remélhetnénk, hogy valamikor Afrika a Nyugathoz fog tartozni, vagy semleges lesz a két világ közt.

Ma Afrika új országaiban, az egy Nigériát kivéve, jóformán tucatnyi ember tartja a kezében a kormány hatalmát.

Ezek részben jószándéku hazafiak, nagyobb részben akarnok-kalandorok, akik nem népük sorsát és jövőjét, hanem a saját hatalmukat keresik, s mert az országoknak nincs tanult osztálya, alig kell félniük, hogy valamiféle "közvélemény", vagy nemzeti akarat löki ki őket a helyeikről.

Nigéria az egyetlen ország, ahol az angol uralom lehetővé tette egy tanult osztály kialakulását, amely képes adminisztrálni az országot.

Az új országok fejeikre ült kiskirályok is érzik, hogy adminisztrációs osztályra szükség van, s ezer szám küldik az értelmesebb fiatal embereket a külföldi országokba tanulni.

S akik ma a világ egyetemén tanulnak, tíz év múlva átveszik népeik vezetését, akár a jelenlegi kiskirályok és basák megtartásával, akár azoknak az eltávolításával.

S ha egyéb oka nem lenne annak a jogos félelemnek, hogy Afrika a kommunizmus ölébe esik, aminthogy van sok oka, amiket alig lehet felsorolni egy rövid újságciikk keretében, maga a következő tény biztosítja azt.

Ebben a pillanatban összesen 1,500 tanuló van az Egyesült Államokban a tizennyolc országból, de 5000 egyetemi hallgató van Oroszországban az EGYETLEN Ghanából.

Végso fokon tehát nem az fogja eldönteni hovátartozásukat, hogy melyik részről kapnak több segélyt, az sem lesz döntő az elhatározásukban, hogy a Szovjet Egyiptomon át — hála Eisenhowernek és Dullesnek — Afrikában hidat épített, hanem az dönti el, hogy honnan kerül haza idővel több művelt, tanult ember, a Szov-

(Folytatás a 7-ik oldalon)

HA GONDOLKOZNÁNAK . . .

(HM) Ha az amerikai polgárok élénkebben foglalkoznának ALLANDÓAN, nem csak a választási kampányok alatt a közügyekkel, s ha gondolkoznának a közügyek egyes szektorain, s nem érzelmiség, hanem értelmiség szerint szavaznának, a republikánus pártot talán végleg elsöpörnék a politika mezejéről, s Eisenhower — még mérgesebb lehetne.

Mert akik érintkeztek az elnökkel, azt állítják, hogy valahányszor a kormánycsere szóba került, pulykaméreg fogta el, s hálátlannak nevezi a lakosságot, amiért nyolc éves kormányzása után azt nem találta kielégítőnek a nemzet többsége.

Eisenhowernek az a baja, hogy lassan elhitte önmagáról mindazt a maszlagot, amit a nemzet majdnem tisztán republikánus sajtója a nagytőke rendeletére irt róla, s mestersegesen felépített és táplált népszerűsége elhitette vele, hogy nemcsak katonai tudományokban, de mindenben nagy ember. Még golfozni is meg tudott tanulni . . .

Eisenhower személye azonban nem fontosabbé, de fontos mérleget csinálni a republikánus párt szerepéről, kormányzásáról és a republikánus sajtó erkölcselenségéről.

Hat hónapon át fújták, dobolták, trombitálták, üvöltöttek, hogy ha a demokrata jelölt elnök lesz, az tönkreteszi a dollárt, mert inflációt csinál, s hogy a Kennedy jelöltsége félemlítette ki az aranyat az országból. (Eisenhower tudatlanságára vall, hogy ezt az ostoba rágalmat ő is ismételte, bár neki kellett volna tudni a legjobban, hogy az arany 1958-ban kezdett innen menekülni, mikor Európa megérezte, hogy itt gazdasági pangás van.)

Most, hogy a csere megtörtént, kezd a sajtó a lakosság-kissé lassan, orvosság módjára beadni a keserű igazságot, hogy az amerikai dollár értéke régen megingott, hogy például a kanadai dollárért évek óta felárat kellett a beváltásnál fizetni.

S Eisenhower és kormánya, akinek és amelynek 1958-ban kellett volna az orvoslatokat alkalmazni, kétségbeesetten kapkodott, hogy valamiképpen a teljes gazdasági és pénzügyi csődöt elkerüljék; vagy legalább addig halassza, amíg a kormány nem szakad a demokrata elnök és párt nyakába.

S ahelyett, hogy nagy vonalakban intézkedtek volna, nem a dollárokat, de a pennyket kezdték spórolni, mikor a külföldön állomásozó katonák családtagjait haza rendelték; amiből a családi katasztrófák ezrei következtek volna, s amely igazán kis összeget tartott volna itthon.

Ha gondolkozna és emlékezne a polgárság, akkor eszébe jutott volna a választások előtt, hogy a republikánus párt kormányzása mindig a csőd szélére viszi a nemzetet, hogy az amerikai dollár nem a demokrata, hanem a republikánus uralom alatt szokott válságba kerülni.

Hoover nyolc millió munkanélküli munkással és olyan pénzügyi csőddel hagyta ott a Fehér Házat, hogy Rooseveltnek azonnal be kellett csukattani a bankokat, s kénytelen volt a dollárt devalválni, hogy a kátyuból valahogy kivezesse a nemzetet.

Eisenhower csak öt millió munkátlanlannal hagyta el a nemzet kormányzását.

Majdnem ilyen válságos helyzetben vette át annak idején Wilson a kormányzást, s

csak az európai háború mentette meg az országot a teljes gazdasági összeomlástól, amely félig már romokban hevert, mikor Taft és a republikánus párt átadta a kormányt Wilsonnak.

Nem az inflációtól félt a nagytőke, mikor Kennedy ellen az aljas és hazug kampányt vezette, mert hiszen az utolsó nyolc évben állandó volt a dollár értéktelenedése, állandóan emelkedtek az árak; hanem attól, hogy a demokrata uralom mindig hoz bizonyos szociális intézményt, a nincstelenek védelmében.

Nem attól félt a nagytőke, hogy a szövetség költségvetése demokrata uralom alatt ráfizetéssel jár, hiszen Eisenhower kormánya egyetlen évben nyolcezermillió dollár hiánnyal (ráfizetéssel) zárta le a kormányzást.

(Hogy mennyire nem értett sem Eisenhower, sem a milliárdosokból álló kormánya a dolgokhoz, azt igazolja az a hat hónap előtti ígéretük, hogy az elmúlt üzleti év, amely 1960 július 30-án végződött, négyezermillió felesleget fog mutatni. Ma már tudjuk, hogy a felesleg helyett az veszteséget, nagy veszteséget mutatott.)

A nagytőke nem bírja elviselni, hogy a demokrata párt a kormányban tudósokat alkalmaz, s nem csupán milliárdosokat, (akik azzal a jelszóval uralkodnak, hogy "ami jó a General Motorsnak, az jó az országnak") akik értelmesen, mindig előre nézve, a nemzet társadalmi és gazdasági strukturáját erősítik; s alulról erősítik, a legszegényebb, a legnagyobb rétegnél.

Ezek a tudósok készítették el a Social Security törvényt, amely ellen késhegyig menő

küzdelmet folytatott a republikánus párt és a nagytőke, de amely 1958-ban a teljes összeomlástól mentette meg az országot.

Ezek a republikánus sajtóban olyan aljasul gunyolt és rágalmozott gazdasági tudósok, egyetemi tanárok készítették el azt a törvényt, amely ma majdnem lehetetlenné teszi, hogy egy bankban a betétek pénze elveszen. Ami csaknem napirenden volt régebben.

Ezek a tudósok és a demokrata párt szüntette meg azt a értéktelen olaj- és aranybánya vállalatok címén évente százmilliókat emelt ki a nép zsebéből.

Ezek a tudósok és a demokrata párt gondoskodott róla, részvénytől hátrahagyott, amely hogy a szegény ember FHA és GI kölcsönökkel házat vehessen magának.

S természetesen a Wall Streetnek, a milliárdos és miliomos osztálynak nem tetszik, hogy a demokrata párt ilyenekre gondol és ilyen intézkedéseket tesz, amelyekkel ha teljesen nem is tudta beszűntetni a hajdani rablógazdálkodást, azt erősen korlátozta.

Minderre azonban keveset és kevesen gondolnak a polgárok, különben nem a szavazatok felét nyerte volna meg a republikánus jelölt, hanem azok tizedrészét, s véglegesen véget vetett volna a pártnak.

Nem csodálhatjuk azonban a polgárok informálatlanságát, ha tekintetbe vesszük, hogy volt elnökünk nem érti a nép "hálátlanságát", s pulykaméreggel tud csak a kormánycsere-ről beszélni.

Ha ő nem érti és nem érzi, hogy olyan válságos helyzetben hagyta ott a Fehér Házat, amilyenben még a köztársaság létezése óta nem voltunk.

Kennedyt csaknem árulással, sőt burkoltan egyenesen a kommunista cimborasággal vádolták, mert volt "guts"-ja beszélni róla, hogy nemzetünk tekintélye és befolyása erősen megesőkent.

A nemzet gazdasági és pénzügyi struktúrája roskadozik (a Szovjet ma több acélt termel, mint ez a nemzet), nemzetközi helyzetünk majdnem kétségbe ejtő.

Nemzetvédelmünk sarkköve, amit hiába igyekeznek szép nyilatkozatokkal kendőzni, a NATO (az Atlanti Szövetség) összeesőben van, a száz meg száz millióba kerülő SEATO (Ázsiai Szövetség) tétlenségre dermedve nézi Laos elvesztését, amely maga után fogja vinni Cambodiát és esetleg Thaílandot a kommunista táborba. A Baghdad Szövetség elvesztette, az oda küldött fegyverekkel együtt Irakot, s csak egy hajszál tartja még benne Irant.

Nasser megnyitotta Afrikát a Szovjet számára, Cuba ma egy Szovjet erősítés, s Havana rádiója nap-nap után ismétli, hogy az Északi Kolosszus lábai agyagból vannak, mert büntetés nélkül lehet az Egyesült Államokat piszkolni, és az amerikai vagyonokat elvenni, ha valaki magát a Szovjet védelme alá akarja helyezni.

Szövetségeseink, akik eddig hatvanezer millió dollárt emeltek ki az amerikai nemzet zsebéből, majdnem mindig ellenük fordulnak; Canada ellátja Cubát mindazzal, amit a későn alkalmazott amerikai embargo meg akart vonni Castro-tól, a németek és franciák egyszerűen kitessékelték volt pénzügyminiszterünket, mikor európai hadseregünk költségéhez hozzájárulást kért a két meggazdagodott nemzetől.

Ezek azok a dolgok, amelyekre nem gondoltak, mert azokat nem is ismerték, s ma is alig ismerik (hála az amerikai sajtónak) az amerikai polgárok, s amelyek teljesen indokoltak volna, hogy a republikánus pártot egyszer és mindenkorra megsemmisítsék, mert kor-

OLVADÁS?

(HM) Optimista amerikaiak szeretnék azt hinni, hogy a két, illegálisan Oroszországban tartott amerikai kapitány szabadon bocsájtása a hidegháborúban való olvadás kezdetét jelenti.

Viszont a Pentagon és a hadiipar háborus (vagy legalább örökös fegyverkezés) pártja ugyancsak ilyen értelmet tulajdonít az esetnek, de ez a csoport nem optimizmussal, hanem féltékenységgel gondol az olvadás eshetőségére.

Sem a békevágyó optimistáknak, sem a békét ellenző háborus pártnak nincs rá semmi oka, hogy ilyen gondolatokkal foglalkozzanak.

Kétségtelen, hogy a Szovjet meglepő elhatározása némi közeledést jelent a részükről, de nem a hidegháború likvidálásának a céljából, hanem csupán azért, hogy a Párisban teljesen befagyott normális diplomáciai érintkezést lehetővé tegyék Washington és Moszkva közt.

Amig ugyanis a hivatalos diplomáciai érintkezést nem szüntették be, ténylegesen Páris óta az csupán a nagykövetségek további helyükön maradását jelentette.

A hidegháború csak abban az esetben kezd omladni, ha Washington és Moszkva meg tudnának egyezni a Berlin, Afrika és Ázsia kérdésben, illetve ezeknek a kérdéseknek valamelyikében, s ha Moszkva teljesen visszavonulna a cubai kalandtól.

Először valószínűleg a Berlini kérdést fogják a diplomáciai érintkezés helyreállításával tárgyalni, s meg kell jelegyeznünk, hogy ebben a kérdésben a Nyugat leghalványabb olyan merev álláspontra helyezkedett, mint Moszkva.

Minden értelmes ember belátja, hogy Nyugat Berlin helyzete legalább is abnormális, hogy nem lehet egy várost kettészakítani olyan formán, hogy az egyik fele az egyik, a másik fele a másik ellenfél területéhez tartozik; s hogy a kommunista Kelet Németország szívében a szabad világ örökre katonai erőt tarthasson. Ennek a helyzetnek a természetellenes voltát legjobban mutatja, hogy minden állandó nyelvelés, fenyegetés, ellenséges mozdulat és retorzió dacára a két Németország közt kereskedelmi szerződés van, s állandó kereskedelmi érintkezésben állnak egymással.

Természetesen senki nem akarja, s valószínűleg Moszkva sem kívánná, hogy az egész Berlint a kommunista Németországnak adják át, de lehet másfajta megoldásokat találni.

Az egyik, legösszetettebb megoldás az lenne, hogy Nyugat- vagy mindkét Berlin szabad város legyen, s a Nyugat helyőrsége helyett UN helyőrség vigyázzon rá, hogy a kommunisták át ne vegyék a városban az uralmat.

A Nyugat belátja, hogy Berlin kérdésében engedményeket kell tennünk, ha csak nem kívánunk világháborút idézni fel, mert a Szovjet van abban a helyzetben, hogy onnan ilyen kockázat során teljesen kiszorít bennünket Berlinből. Az angol kormány teljesen, a francia kormány részben készen van rá, hogy valamilyen elviselhető békés megoldásról tárgyaljon, de Nyugat Németország kormánya egyelőre hallani sem akar ilyen lépésről, s az Egyesült Államok teljes mértékben fedezi Adenauer álláspontját.

Adenauer szintén nagyon jól tudja, hogy Berlin nyakán állandóan ott van a vörös hurok, de egyelőre nem mer enged-

mányzása mindig, mindig a gazdasági és politikai csőd szélére vitte az országot.

ményre gondolni. Fél tőle, hogy Nyugatnémetország polgársága ebben az esetben az ezt évben — valószínűleg ősszel — tartandó választáson a kormányt átadja az ellenzéknek. A szocialista pártnak.

Mindezzel Kruscsevs is tisztában van, s nagyon jól tudja, hogy egyelőre a Nyugat meg lenne elégedve, ha Nyugat Berlin jelenlegi helyzetének egy évvel való meghosszabbítását biztosíthatná.

Ha ez valamilyen formában bekövetkezik, abból láthatnánk, hogy az olvadás, a tényleg békés (csak katonai vonalon való békés) co-existenciára való törekvés megkezdődne.

Hogy az ilyen kezdet idővel eredményre vezessen, ahhoz azonban nemcsak Moszkva hajlandósága szükséges, hanem az is, hogy a Nyugat és különösen az Egyesült Államok polgársága tisztában legyen mindig a helyzettel.

Hogy tisztában legyen a mi álláspontunk merevségével, hogy a hadianyag gyárosok és Pentagon káros befolyását (amelyre Eisenhower is figyelemztette a nemzetet) csökkentsék, hogy halkítsák le, vagy csökkentsék a nemzet állandó uszítását.

Kennedy ebben az irányban az első lépést megtette, mikor Burke admirális tervezet beszédét az eredeti formában betiltotta, mert itt van az ideje, hogy az Egyesült Államok álláspontját ne a katonák és admirálisok, hanem a Fehér Ház szabja meg és tudassa a nemzetel.

E sorok írója képtelen hinni, hogy a két világ fegyveres leszámolásban pusztítja el egymást, s bár természetesen — amíg a megegyezések sorozata nem lehetséges — a szükséges fegyverkezést támogatni kell minden polgárnak, az igazi háború gazdasági fronton fog lefolyni, s a fegyverkezés mellett

feltétlenül szükséges — és csak az mentheti meg a szabad világot — hogy gazdasági termelésünket ne csak emeljük, de hogy a termelt javak szétosztását Sokkal igazságosabban és emberségesebben végezzük.

Hogy ne csak az ázsiai, afrikai nyomorról beszéljünk, hanem szüntessük meg a nyomort EBBEN a hazában, hogy vessünk véget annak az eget verő különbségnek, amely egyik amerikai polgárnak napi százezer dollárt, a másiknak — ha van munkája — napi nyolc dollárt juttat a termelt javakból.

S ne olvasson bele senki szocializmust ebbe a megjegyzésbe, még csak azt se, hogy esetleg térjünk át a kormány által korlátozott kapitalista rendszerre.

Ellenkezöleg!

Vissza kellene térni az igazán szabad versenyre, amit állandóan hazudunk erről az országról, de amitől régen eltérünk, mert jelenleg ugyan nem a kormány, de egy néhány nagytőkés vezette be a korlátozott kapitalizmust, mikor az árákon és a közönség kirablásán titokban és nyíltan meggyeznek egymással.

Aki ezt eddig nem hitte, akinek nem volt elég, hogy az acélipar állandóan nyíltan szabja meg az egységes árait, az meggyőződhet a nagytőke bűnösségéről, mikor néhány hete az ország huszonnyolc elektromos felszereléseket gyártó legnagyobb üzeme BÜNÖSNEK VALLÓTTA MAGÁT az árak titokban való közös megállapításában.

Amig tehát egyrészt a kormánynak arra kell törekednie, hogy a katonai fronton való hidegháború merevségét csökkentse, másrészt arra kell törekednie a kormánynak és a nemzetnek, hogy a gazdasági fronton tegye leverhetatlenné ezt a nemzetet és a szabad világot, mert csak abban az esetben remélhetünk a hidegháborúban sikeres eredményt.

KÖSZÖNTJÜK DR. FARKAS GÉZÁT 84-ik SZÜLETÉSNAPJA ALKALMÁBÓL

Nyolcvannegy esztendő. Nagy idő még az eseménytelen béke világában is. Dr. Farkas Géza, a harminkét éve fennálló "TOLEDO" magyar újság kiadó szerkesztője és lapunk kitűnő főmunkatársa, azonban elmondhatja, hogy pazar bőségben jutott osztályrészül az emberiség sorsát és történelmét formáló erők, építést, rombolást, emelést és zuhanást hozó változatainak látása.

Nagy idők tanuja lenni kíváncsi, de nem mindig boldogító sors. Nem volt ez más, mint dr. Farkas Géza esetében sem. Magyar szíve bizonyára égett fájdalomokat szenvedett a szülőföldnek ismétlődő balsor-

sa felett, amelynek ma is még lélekölő rabságban öröklődik életében. Dr. Farkas Géza, azonban nem természete a kétségbeesés. Egy hosszú élet tapasztalatbőségével töretlen hittel hisz népének végső győztes diadalában a gonosz felett és telve van reménnyel, hogy ennek a boldog történelmi fordulatnak is tanuja lehet.

Lapunk részéről szívből üdvözljük Öt születésnapja alkalmából, a legjobb kívánságokkal vagyunk és kérjük a Mindenhatóat, tartsa meg Öt még sok-sok éven át, hogy boldog részese lehessen a magyar szülőföld új felvirágzásának.

(Detroiti Újság)

HIMLER MÁRTON

Az Office of Strategic Services
magyar osztályának vezetője

IGY NÉZTEK KI A MAGYAR NEMZET SIRÁSOI

A magyar háborús bűnösök amerikaiak előtt tett vallomásának hiteles szövege

ára: \$3.50

Megrendelhető
a
MAGYAR BANYÁSZLAP
kiadóhivatalában
7047 Franklin Avenue,
Hollywood 28, Cal.

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS JOURNAL)

Published by ANDREW FAY FISHER

PUBLISHED EVERY SECOND THURSDAY

Office of Publication:

1907 West Jefferson Avenue — Detroit 17, Michigan

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.

The only Hungarian Miner's Journal in the United States.

Subscription Rates: In the United States \$8.00

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$8.00

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak.
The Hungarian Miners' Journal is Written for Miners of Miners by Miners.Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.All articles and changes of addresses temporary should be sent to the
Hungarian Miner's Journal, 7047 Franklin Ave., Hollywood 28, Cal.
Minden a lapot érdeklő közlemény, címváltozás erre a címre küldendő:
Magyar Bányászlap, 7047 Franklin Ave., Hollywood 28, Cal.
Telefon: Hollywood 2-1386 — Room 204.

Sötétség Amerikában

A választási kampány idején sokat és szívenkenve tárgyalta az Egyesült Államok lakossága Kennedy elnök vallását, és azt a szomorú tény, hogy a vallás tényező lehet egy-egy amerikai polgár boldogulásának.

Minden jóakaratu ember örült, hogy végre sikerült a bigott, sötétségre vakult emberek pusztító gyűlölködését és elfogultságát a többségnek legyőzni, ez azonban korántsem gyógyított ki mindenkit.

Különösen nem győgyította ki azokat a jómódu, s állítólag intelligens elemeket, amelyek az ország minden részében elszigeteltek magukat, hogy jaj, a világról se érintkezzenek magántársaságban mondjuk negerekkel, vagy esetleg zsidókkal.

Scarsdale, New Yorki suburban városkának a lakossága leginkább jómódu newyorki üzletemberekből és magasabb rangú hivatalnokokból áll, s egész biztosak vagyunk benne, hogy azok az urak nagyon szívesen csinálnak üzleteket zsidókkal.

Soha nem utasítják vissza, ha azok ingatlant adnak el nekik, vagy vesznek tőlük, ha esetleg biztosításért fordulnak hozzájuk, vagy ha bankjaikba pénzt helyeznek.

De "country klub"-jukba "természetesen" nem vesznek fel zsidókat.

Ez a magatartás nem kis botrányra adott a városban alkalmat, s legalább annyi eredménnyel volt a botrány, hogy akadt egy rendes, értelmes, keresztény ember is közöttük.

Pamela Nottage, a klub egyik előkelő, episcopális tagjának a leánya a klubban akarta rendezni "debutante" bálját, vagyis azt a bált, amelyen a gazdag emberek leányai, mint nagy lányok első bemutatkozó mulatságait rendezik.

Kisérője a szintén episcopális Michael Hernstadt lett volna, de a klub nem volt hajlandó a bál céljaira a helyiségeit átadni, mert az ifjú Hernstadt nem jól választotta meg papját, aki megmaradt zsidónak.

Erre a becsstelenségre megszólalt Rev. George F. Kempell, a helybeli St. James episcopális egyház papja, aki nyilvánosságra hozta a klub vezetőségének az eljárását, azt erkölcstelennek deklarálta, s megjegyezte, hogy ezt az eljárást tekintve, Jézus Krisztus sem léphetne a klubba, ha ismét megjelenne közöttünk.

A pap tovább ment, s megtagadta templomában az áldozás lehetőségét mindazoktól, akik ebben a határozatban résztvettek.

Azóta a klub több tagja kijelentette, hogy helytelenítik a klub vezetőségének a határozatát, de egyáltalán nem biztos, hogy ezek után Scarsdale "előkelő" episcopális közönsége nem fog-e utalapot kötni a pap talpára.

Egyenes válasz

Egyik női újságíró azt kérdezte a sajtókonferencián az elnöktől, hogy mit hajlandó tenni a kormánya az ifjúkori bűnözők megfékezésére.

Az elnök nem igyekezett a kérdés és a felelet alól kitérni, s végre talán meghallgatják azok is a feleletet, akiknek első sorban szolt az elnök.

Megmagyarázta az illető hölgynek, hogy az ifjúság nevelése nem a szövetségi kormányának, nem is az államok kormányának, még csak nem is az iskoláknak, hanem a SZÜLŐKNEK a hivatása és a kötelessége.

Ez olyan természetes valami, ami szóra sem lenne érdemes, ha az amerikai szülők nem felejtették volna el (némi természetes kivétellel), hogy a gyermekek nevelése az ő kötelességük, s azt nem ruházzák át másra.

Az utolsó évtizedekben, s különösen az első háborútól kezdve az amerikai szülőkben valahogy kialakult a felfogás, hogy gyermekeik nevelése az iskolák feladata, s ebben nemcsak ők, az iskolák vezetői is hibásak.

Hogy a saját kiskirályságukat építsék és terjesszék, itt-ott (sok helyen) az iskolák vezetői olyan tantárgyakat is felvettek, amelyek az otthonok konyháiba tartoznak.

Pájsütést, csipke horgolást és ezekhez hasonló "tantárgyakat" vezettek be, ami csak emelte az adóterheket, s amiknek semmi helyük nincs az iskolákban.

S ezekkel szemben elhanyagolták a SZÜKSÉGES tantárgyak tanítását, mert a serdülő csemetéknek sokkal könnyebb a pájsütést, mint a számadást tanulni, s ez az oka, hogy high-schoolt végzett ifjak sokasága nem tud sem spellolni, sem számolni.

Kennedy megjegyezte, hogy a város, az állam és a szövetség csak arról gondoskodhat, hogy az otthoni nevelést megfelelő környezetben végezhessek a szülők, hogy tisztességes lakás jusson minden családnak. Hogy megfelelő mennyiségű tantermek legyenek az iskolákban, stb.

Nem valószínű, hogy a szülők megszívlelik egyszeri figyelemztetésre az elnök komoly intelmét, de mindaddig számolnunk kell az ifjúkori bűnözők emelkedő számával, amíg a csemetéket nem a szülők tanítják emberségre és tisztességre.

Amíg az otthonokban látástól vakulási a televízió és a rádió bömböl, amíg a családtagoknak nincs mit beszélni egymással, amíg a tisztelt szülők munka és vacsora után elrohannak autójukkal, vagy elmennek kuglizni, addig a magukra hagyott gyermekek a maguk esze szerinti szórakozások után szaladnak, s azok nem szoktak jóra vezetni.

S amíg ők maguk alig törődnek a gyermekeik nevelésével, féltékenyen vigyáznak rá, hogy a rosszul nevelt, vagy elnevelt csemeték egyes súlyosabb tévedéseit a tanítók se korrigálhassák.

AZ ESEMÉNYEK NYOMÁBAN

A MUNKAÜGYI MINISZTERIUM

a mult héten alapos jelentést tett a nemzetnek a munka frontjának helyzetéről. Január harmincegyedik állapott mutatott az és az bizony nagyon siralmas.

Összintén megmondta, hogy vagy husz év óta nem volt annyi munkanélküli, mint január harmincegyedikén. A nemzet hetvenmillió munkásának 7.7%-a volt ezen a napon munkátlan, téltelenségre kárhoztatott.

Az Eisenhower kormány kezdte az állapotokat, november első kezdje előtt — mint e lap olvasói tudják arról haragot, hogy a munkásoknak soha nem ment jobban, — holott már akkor is négy millió felül volt a munkátlanok száma.

Arthur Goldberg a Kennedy kormány munkaügyi minisztere a mult héten öt fontos ipari állam központjaiba szállt ki, hogy személyesen beszéljen az ipartelemek vezetőivel és a munkásokkal is és a helyszínen szerezzen bizonyosságot a való helyzetről.

A munkaügyi minisztérium jelentése szerint 76 olyan vidék van hazánkban, ahol a munkátlanok száma felül van a 6%-on és így ezeket mélyen sújtott vidékeknek nyilvánították, ami azt jelenti, hogy rendkívüli segítségre van szükség.

A mult héten a következő huszonhat helyet sorozták a 6%-on felüli munkanélküli csoportba: Philadelphia, Cleveland, Baltimore, Los Angeles, Long Beach, St. Louis, Kansas City, Mo., Peoria, Akron, Allentown-Bethlehem, Ashville, Corpus Christi, Flint, Grand Rapids, Knoxville, Louisville, Mobile, Newark, New Brunswick-Perth Amboy, Portland, Oreg., Savannah, Tacoma, Toledo, Trenton, Worcester és York.

AZ IPARI VÁROSOK KÖZÜL

Pittsburgh és Detroit a legmélyebben sújtottak, ahol a munkások 12%-a munkátlan. Miután az acéliparban már hosszú hónapok óta sokan vannak munkátlanul, Pittsburghban és vidékén tízezerével vannak munkások, akik már ki-merítették munkátlanisági segélyüket is. Ugyanez áll a bányaipari munkásokra is, ezért a legkétségbeesettebb ezeknek a helyzet.

A munkátlanok táborában nagyon sok a fiatal, mert amikor valahol elbocsátások vannak, elsősorban is azokat küldik el, akiknek kevés az elsőbbségi (seniority) joguk. És a fiatalok között vannak legtöbben, akik tele vannak adóssággal és most elvesztik a nemrégén vásárolt házakat, automobiloikat, a háztartási berendezéseiket. Szegények utazgatnak ide-oda munkaalkalmat keresni, aztán szomorúan térnek vissza oda, ahonnan kiindultak, mert rájönnek, hogy máshol sem jobbak az állapotok.

JOHN F. KENNEDY ELNÖK

egymásután küldi javaslatait a törvényhozásba és sürgős intézkedéseket kér a szenátoroktól és congressmenektől, hogy javaslataiból mielőbb törvény lehessen. A javaslatok legtöbbje azt célozza, hogy a munkátlanok szomorú helyzet-

Amint egy szemtelenedésben tulzóság ment gyermekeket a túrelméből kifogyott tanító a legcsekélyebb módon meg merészel fenytetni, azonnal megjelennek a szülők a haretéren, hogy a tanítók elcsapását, ha nem a fejüket követeljük.

A gyermekek nevelését tehát az iskolák akkor sem vállalhatnák, ha azt el akarnák vagy el tudnák teljes mértékben vállalni.

Mint hogy azonban erről nem is lehet, nem is szabadna beszélni, nagyon jó lesz, ha az iskolák tanrendjét alaposan felülvizsgálják, hogy abból a pájsütést és ahhoz hasonló nevelési igyekezetet teljesen kikapcsolják, amivel az adófizetők súlyos terhe is valamivel talán megcsökken.

tén javitson és munkaalkalmakat teremtsen.

A szövetségi kincstár milliókat bocsájtott az egyes államok rendelkezésére munkaalkalmak teremtése érdekében. A mult héten Kennedy személyes kérelmet küldött az ötven állam kormányzójához, munkaalkalmak indítását sürgette. A legtöbb kormányzótól kedvező választ kapott.

A mélyen súlytott államok szövetségi kincstári segítséget kapnak, — ha Kennedy által sürgetett törvényjavaslatot megszavazzák, — ahhoz is, hogy a munkanélküli segélyt 13 héttel meghosszabbítsák, mint volt ez 1958-ban is.

A MUNKÁTLANOK ÜGYEBEN

a legszomorubb, hogy a republikánus oldalon még mindig arról beszélnek, miszerint a helyzet nem olyan súlyos, mint arról Kennedy elnök és munkaügyi minisztere beszélnek és szerintük még mindig nincsen szükség azokra a rendkívüli intézkedésekre, amiket Kennedy megszavaztatni kíván a törvényhozással. Azzal vádolják Kennedyt, hogy politikai céljaira kívánja kihasználni a rossz gazdasági helyzetet, népszerűsége vadászik javaslataival és a demokrata pártot kívánja vele erősíteni az 1962 évi szenátor és congressmen választás idejére.

A republikánus oldalon is vannak azonban szép számmal olyanok, akik elismerik a segítés sürgösségét és támogatják majd a javaslatok megszavazását.

A LEGKISEBB MUNKABÉR EMELES

törvényjavaslat körül csatáznak a törvényhozásban. Kennedy javaslata miszerint a mai minimális 1 dollár órabért emeljék előbb 1 dollár 15 centre, aztán 1 dollár 25 centre.

E javaslatnak két oldalról is vannak ellenzői. Egyik oldalon azonnal 1 dollár 25 centet kívánnak, a másik oldalon meg legfeljebb 1 dollár 10 centes emelést óhajtanának.

Kétségtelen, hogy ma 1 dolláros órabértől egy családnak csak tengődni lehet és hogy itt van a legfőbb ideje az emelésnek. A törvényjavaslat körüli csatározások azt mutatják, hogy a törvényhozásban még mindig sokan vannak, akik nem értik meg a szegény emberek jaját, bajját.

AZ ÖREGEK RÖL VALÓ ORVOSI ÉS KÖRHÁZI GONDOSKODÁS

ellen az orvosok nemzeti szövetsége változtatlanul a legelőbbben harcol és megmozgatnak minden szenátort és congressment, hogy a Kennedy igyekezeit megbuktassák.

Nem a karjájuk megérteni, hogy a huszadik század második felében ez az ország is elérkezett ahhoz, hogy gondoskodjék azokról, akik egy életen át dolgoztak a nemzet javainak építése körül és nem volt alkalmuk arra, hogy annyit gyűjtsenek maguknak öregségükre, hogy betegségeik idején a borsos orvosi és körházi számlákat fizetni tudják.

Kennedy javaslatait valósággal szocializmusnak, sőt burkoltan kommunizmusnak is

bélyegzik, holott azok nagyon is mérsékeltek. Kennedy jól tudja, hogy a mai szénátussal és congressszussal mit tud elfogadtatni és mit nem és ehhez szabja javaslatait is.

Hihetőleg mégis csak hamarosan elkezdik majd tárgyalni ezt a fontos javaslatot és is olyan törvényhozásnak, amely jobban megfelel a követelményeknek mint az, amelyet a mult ülésszakon nagy sietve megszavaztak. Sürgős lenne ennek a javaslatnak a megszavazása milliók, akik a drága orvosi és körházi költségeket nem tudják fizetni — erősen várják azt. És ezzel nem szocializmust szavaznak meg a törvényhozók, de emberséges törvényt hoznak a munkából kiéregedettek érdekében.

KENNEDY KINEVEZÉSEIT

használják most republikánus oldalról sajtótámadásokra. Elismerik, hogy miniszteri-umát kitűnően állította össze azt mondják, hogy más oldalon viszont ezt nem állíthatják.

Fejére próbálják olvasni, hogy a választási kampány alatt azt ígérte, hogy minden postra a legjobb embereket állítja és nem lesznek politikai érdemekért kinevezések — és az újabb kinevezései azt mutatják, miszerint ettől az ígértétől gyakran eltér. Különösen egyes követi kinevezéseit kritizálják. Némely állomásra kinevezett olyan egyéneknek, akiknek diplomáciái szolgálatban semmi gyakorlatuk nincsen.

Követi kinevezések a multban is történtek politikai érdekért, választási költség hozzájárulásáért és úgy látszik ettől Kennedy sem tudott szabadulni.

KÜLPOLITIKAI FRONTON

voltak súlyos napjai a mult héten elnökünknek. Congo körüli események miatt attól kellett tartani, hogy Krushchev esetleg erősebben próbál a zavarosban halászni, bizonyosan ilyen információkat kapott Kennedy, mert a mult heti sajtókonferencián erős felszólalást intézett "mindenhová", hogy el a kezekkel Congotól, ne avatkozzon annak ügyeibe egyetlen nemzet se, hagyják azt az Egyesült Nemzetekre, mely egyedül illetékes arra, hogy ott megpróbáljon rendet és normális állapotokat teremteni.

Erélyes volt a hang, amilyent régen hallottunk a Fehér Házból és hihetőleg ezt észrevették minden fővárosban.

HEINRICH VON BRENTANO

német külügy miniszter Washingtonba jött, hogy tárgyaljon arról, miszerint a most már erős Nyugat-Németország adjon hathatós hozzájárulást az arra szorult nemzetek segítésére és könnyítsen a mi terheinken.

Mint annakidején megirtuk, az Eisenhower kormány pénzügyminisztere és Mr. Dillon a Kennedy kormány pénzügyminisztere, akkor még államtitkár a külügy minisztériumban, Bonnban voltak és kérték Nyugat-Németország kormányát a szegény nemzetek segítésére és ezzel a mi aranykészletünk további apadását csökkentenék.

Bonnban nem adtak megfelelő választ — akkor nem akartak vállalni ilyen kötelezettséget, mindössze abba akartak belemenni, hogy adósságuk törlesztésére fizetnek ezermillió dollárt, amit Washington nem fogadott el megfelelő megoldásnak, sőt rossz néven vették, hogy az a Nyugat-Németország, melyet mi nemcsak talpraállítottunk, de jóléthez is juttattunk, nem mutatott hajlandóságot a mi problémánk

megoldásában megfelelően segédkezni.

Ugyászik Bonnban megmondották az ügyet és azért küldték Brentano külügyminiszterüket Washingtonba.

Kennedy elnöknel tett másfél órási látogatása után közös nyilatkozatot adtak ki, mely szerint megértésre jutottak és Nyugat-Németország évi ezermillió dollárral járul a szegény elmaradott nemzetek segítéséhez.

PATRICE LUMUMBA

börtönből való eltűnése és aztán halálhíre volt a mult héten a legtöbbet tárgyalt esemény. Ma sem lehet tudni mi történt Congo volt miniszterelnökével, kik gyilkolták meg őt és két követőjét Maurice Mpolot és Joseph Okitot. Any nyi azonban bizonyos, hogy az eset világszerte felkavarta a kedélyeket és Congóban gyilkosságok sorozatát, itt és a világ sok más helyén rombolással gybekötött tüntetéseket idézett elő.

Moszkva természetesen azt a hírt bömböli, hogy Lumum-

ba megölését belga katonai erők tervezték volna, sőt Hamarskjoldot, az Egyesült Nemzetek vezértitkárát is belekeverik az ügybe — és új alkalomnak használják az esetet arra, hogy Hamarskjold távozását újra követeljék.

Az Egyesült Nemzetek a helyszínen vizsgálatot indított a valóság kiderítésére, New Yorkban pedig a Biztonsági Tanács foglalkozik az ügygel, de e sorok írásáig nem tudtak megfelelő megoldást találni. Három ország javaslatát e héten tárgyalják, mely azt célozná, hogy a különféle congói csoportok vezetői egymás között tárgyaljanak és állapotának meg a rend helyreállításá érdekében együtt működésre.

Congóban egymás ellen harcolnak a különféle csoportok, gyilkolnak és rabolnak és annak jó lenne már véget vetni.

KOMMUNISTA KINA NÉPE

éhezik, a mult évi termés katasztrófális volt és azonfelül (Folytatás az 5-ik oldalon)

WELCH, W. VA.

Welch, W. Va. és környéke magyar bányászainak figyelmébe

HURD MOTORS, INC.

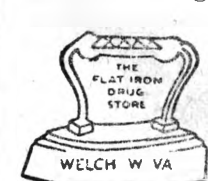
CHRYSLER és PLYMOUTH automobilo-k képviselője és javító műhelye

Mielőtt autót vesz, akár újat, akár használtat — nézzon be hozzánk!

CONEY ISLAND, Welch, W. Va. — Telefonja: HE. 6-4480

Javitó műhelyünkben a legjobb munkát végezzük, mérsékelt áron.

Kérdezze meg az orvosát és az megmondja Önnek, hogy

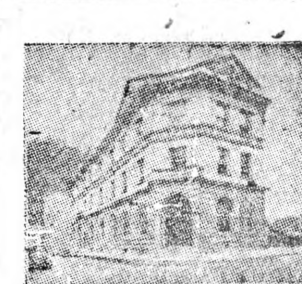
Flat Iron Drug Store

egy megbízható gyógyszerár

WELCH, W. VA.

Telefonszám: HE 6-3380

Üzletünkben McDowell Countyban, legnagyobb választékban talál fényképezőgépeket!

Betétei BIZTOSITVA vannak, a környék magyarjainak küldjük ÜDVÖZLETÜNKET. Magyarországra és Európára pénztámlásokat elfogadunk.

Automobil kölcsönök!

McDowell County National Bank

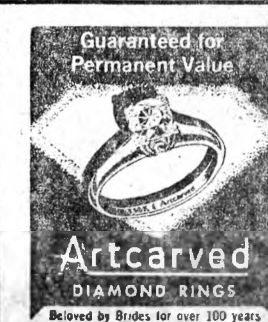
WELCH W. VA. Telefonszám: HE 6-1112

Kölcsönök alacsony bank-kamatra.

A Federal Deposit Insurance Corporation tagja.

Betételei \$10,000.00 erejéig biztosítva vannak.

SAFETY BOX-OK KAPHATÓK \$4.00-TÓL FELJEBB

A legszebb ékszerek Welchen nálunk találhatók, mérsékelt árakkal! Ajándéktárgyakban minden alkalomra igen nagy választékot talál nálunk!

DAVIS

Ékszer és ajándéktárgy jótállás mellett 103 McDowell St. Telefon: HE 6-3549

Welch, W. Va.

a Norfolk & Western vasút társaság hivatalos óra-felügyelője.

SZÍVÉLYES ÜDVÖZLETÜNK WELCH ÉS VIDEKE MAGYARJAINAK!

The O. J. Douglas

Mortuary

R. E. L. DOUGLAS, tulajdonos

Kápolna és betegszállító autó!

WYOMING STREET

WELCH, W. VA.

Nappali és éjjeli telefon: HE. 6-3186.

Douglas Funeral Home, War, W. Va. — Telefon: 86.

A "Magyar Bányászlap" útján küldjük meleg üdvözlötünket! Szébbnél szebb virágok! Esküvői chokrok, temetési koszorúk, stb.

ROMEO FLORISTS

21 BANK STREET WELCH, W. Va.

Telefon: HE 6-2570 — Éjjeli telefon: KI 4501

Joe E. Romeo és Tony J. Romeo, tulajdonosok

MAGYAR BANYÁSZBARÁTAINKNAK McDOWELL és WYOMING MEGYEKÉBEN

Kérje és használja mindéget!

GOODYEAR TIRES — SHELL PRODUCTS

A hites Shell heating oil gas (X-100 motor oil)

Ezek a legjobbak, amiket pénzéért kaphat.

H. C. LEWIS OIL COMPANY

Distibutors: Tires — Gasoline — Oil

TEL.: HE. 6-2148. — H. C. LEWIS és H. C. LEWIS, JR. — WELCH, W. VA.

AZ ESEMÉNYEK NYOMÁBAN

(Folytatás a 4-ik oldalról)

a kommunista mezőgazdasági gépezet ott épen annyira rosszul működik mint Szovjet-országra.

Kínában az éhség nem ritka.

Fairmont, W. Va.

400 VIRGINIA AVENUE

Fairmont, W. Va.

Telefon: 1839 — 1831

*

- Deszka
- Más faanyagok
- Építkezési anyagok
- Festék és vasárú

LUMBER

Üzleti órák: Hétfőtől péntekig:
Iroda: Reggel 7:30-tól d. u. 5-ig
Telep: Reggel 7:30-tól d. u. 4:30-ig
Szombaton: Iroda és telep
reggel 7:30-tól déli 12-ig.

*

Alumínium ablakok. Fából készített behajtható ajtók. Alumínium siding! Vihar ajtók és ablakok.

Sok magyar család van megelégedett vevőnkörünkben!

ság, gyakori volt a régi rendszerben is, de francia és angol újságírók, akik nemrég ott jártak azt állítják, amit ott láttak, azt szinte le sem tudják írni.

A kommunista kormány megbízásából Hong Kongból két ember Liu Liang és Yang Lu-liang a múlt hetekben Canadába érkeztek, de ilyesmi minden publicitást elkerülni. A két vendég — kommunista Kína részére gabonát jött vásárolni — a canadai kormány legnagyobb öröme.

Ötmillió háromszázezer dollárért árpát vásároltak, hatvanmillió dollárért pedig húsznyolcmillió bushel búzát és lekötötték későbbi szállításra még tizenkétmillió százharmincháromezer bushel árpát. Vásárlásaikat készpénzzel fizetik. Kommunista Kína így Canadát harmadik nagy szemesztermény vásárlójává lépett elő. A legnagyobb vevő Anglia, Japán a második.

Kommunista Kína egyáltalán nem bővelkedik dollárokban és ha most hatvanötmillió háromszázezer dollárt buzáért fizetne, bizonyítéka a híreknek, hogy ott valóban nagy bajok vannak a nép élelmézsé körül.

Eddig kommunista Kína Canadából inkább gépeket, nyersanyagot vásárolt.

Canada nagy kereskedelmet bonyolít le mostanában a kom-

munista országokkal, ujabban — mint megirtuk Cubával is, — de kormányuk váltig erősítgeti, miszerint vigyáznak arra, hogy olyan portékát ne szállítsanak, melyeket haderejük fejlesztésére fordíthatnának.

CASTRO

vészesen kiabál az Egyesült Államok ellen, szitkozódik s úgy viselkedik, mint a gangsterek, amikor a vég közeledtét érzik.

Cuba hegyeibe egyre nagyobb az uralma ellen felépített csoportok, melyek jól felfegyverezettek és amelyek nem félnek Castro gárdistáival felvenni a harcot. Nap-nap után érkeztek a múlt héten a Castro gárdisták és ellenfeleik összecsapásáról hírek, halottakkal és sebesültekkel, mindkét oldalról. Hogy melyik oldalnak milyen veszteségeik voltak azt nem lehet megállapítani, mert persze amelyik oldal jelent, az mindig saját magát igyekszik győztesnek elhívetni. A felkelők erősödése bizonyítja arra, hogy egyre többen fordulnak szembe Castro uralmával és a külföldről harcolni hazaérkező felkelőkhöz az ott maradtak közül is már nagy számmal csatlakoznak.

Azt bizonyítja ez, hogy egyre jobban kiábrándulnak Castro-ból azok is, akik hittek benne — mert napról-napra jobban meggyőződnek arról, hogy Castro hazájukat Moszkva előőrsévé tette meg.

Cuba népe pedig — nem akar Moszkva rabszolgája lenni.

BELGIUMBAN

Congo ügye belső szakadást idézett elő a politikai fronton és választást kell tartani nem-sokára.

E választási készülődés egyik folyamánya, hogy Európa egyik legkiválóbb államférfija Paul-Henri Spaak megváltik a NATO vezértilkarságától, viszsza megy a belga politikai frontra harcolni, mert kötelességének érzi, hogy amikor hazája olyan nagy válságban van rendelkezésre bocsássa tudását, gyakorlatát.

POCAHONTAS, VA.

A környék magyarságának igaz barátja!
Üzleteinkben mindig megkapja pénzének ellenértékét!

Pocahontas Fuel Stores

including

Champion Stores

Operated by

Pocahontas Fuel Company

Division of Consolidation Coal Company

Spaak akarja vezetni a socialista párt választási harcát abban a reményben, hogy az győzni fog. Ha ez bekövetkezik, akkor kétségtelen, hogy újra, immár negyedszer miniszterelnök lesz és hihetetlenül sikerül neki Belgiában nyugalmat teremteni és megszüntetni a bizonytalan állapot érzését, amitől ma ott a congói események következtében a nép szenved.

FRANCIAORSZÁG

hadirepülőgépei közül egy, a Földközi tenger felett, rálőtt egy orosz Ilyushin-18 gépre, amelyen Leonid Brezhnev utazott Maroccon keresztül Guinea afrikai országba, melynek kormányja Moszkva felé hajlik.

A franciák magyarázatot adtak Moszkvának, de ott azzal nem voltak megelégedve, azt követelik, miszerint a repülőgépről lövöldöző katonát nekik megfelelően büntessék meg. De Gaulle ez elől kitért.

Moszkva persze az afrikai országok felé erősen kihatol, az esetet francia ellenes propagandára.

Brezhnev különben Maroccon hatalmas fogadtatásban részesült, aminek ellenében sok segítséget ígért anyagokban is, de "technikusokban" is Marocconak.

DÉL TIROL NÉPE

soha nem nyugodott abba az első világháború utáni döntésbe, mely őket Olaszországhoz

MT. HOPE, W. VA.

A "Magyar Bányászlap" útján küldjük üdvözlőnként a környék magyarságának.

BANK OF MOUNT HOPE

Ask about Our 2 for 1 Overhead Savings Plan!

MOUNT HOPE, WEST VIRGINIA

For Savings With Safety!

Bank with Mount Hope

Phone: Triangle 7-6461

Deposits insured with F.D.I.C.

Kiterjed gondosságunk és körületekintésünk a legkisebb részletekre is a gyász óráiban.

TYREE

Funeral Homes, Inc.

435 MAIN STREET

Tel.: HO. 9-3351

Oak Hill, W. Va.

Tel.: TR. 7-6454

Mount Hope, W. Va.

McMECHEN, WEST VIRGINIA

ÜDVÖZLET MAGYAR BARÁTAINKNAK!

B. W. RIGGS

FUNERAL HOMES
AMBULANCE SERVICE

Moundsville, W. Va.

McMechen, W. Va.

Lakás Telefon: Tilden 5-1145

Telefon: Tilden 5-4560

Telefon: Benwood 99

VÁMMENTES KÁVÉ, KAKAO, TEA, SZÖVET, VÁSZON, GYAPJUFONÁL, CIPŐ, ÉPÍTŐANYAG, KERÉKPÁR, RÁDIO, HÁZTARTÁSI és IPARCIKKEK RENDELHETŐK

MAGYARORSZÁG és CSEHSZLOVÁKIA

területén élő címzetek részére. A csehszlovákiai TUZEX csomagok teljesen különböznek a magyar IKKA csomagoktól.

MINDENFÉLE **GYÓGYSZEREK** IS RENDELHETŐK
ARJEGYZÉKET KIVÁNTATRA KÜLDÜNK

U.S. RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.

Phone: LEHIGH 5-3535
BRACK MIKLÓS igazgató

245 East 80th St.
UJ CTM

NEW YORK 21. N. Y.
BEJÁRAT a 2nd AVE.-ről

csatolta. A szerződés a német tiroli népek bizonyos jogokat biztosított, amiket azonban Olaszország soha se nem adott meg nekik.

A dél-tiroli nép ügyét Austria nyilvántartja és igyekszik Olaszországtól a 250,000 német lakosságnak önrendelkezést ki-harcolni.

Két hét előtt az olasz és austriai külügyminiszterek tárgyaltak az ügyben, de semmit se nem végeztek. Ez a dél-tiroli népet elkeserítette és ennek az az al adtak kifejezést, hogy az Alto Aidge hegyen lévő lovas szobrot, melyre az volt ráírva "az olasz génusz" felrobbantották.

Két nappal a robbantás után Olaszország városaiban, az új fascista diákok tüntettek a dél-tiroliak ellen. Rómában ugyanilyen egyetemi hallgatók kövekkel dobálták az osztrák követiséget — valamint a rendőroket is, akik fékezni kívánták őket.

LAOSBAN

változatlanul nem tudtak megoldást találni és békeséget teremteni. A kormány csapatai harcolnak a kommunisták által felszerelt forradalmi csapatokkal és hol az egyik, hol a másik csoport jelent világgá győzelmeket.

Savang Vathana király szeretne a szembenálló csoportok között meggyegyzést létesíteni és ennek érdekében vasárnap felhívást intézett az illetékes külföldi nemzetekhez és azt kérte, ne avatkozzanak ügyeikbe, ne küldjön egyik oldal se fegyvereket oda. Ellenben azt szeretné, ha visszajönné az a semleges háromtagú bizottság, amely már működött Laosban és az próbálna nekik segíteni a rend helyreállításában és az ország további fejlesztésében.

Souvanna Phouma volt miniszterelnök, akit a kommunisták támogatnak december óta Cambodiában tartózkodik és egyelőre nem akar onnan

hazatérni. Arra vár, hogy a király és az általa újra kért semleges bizottság megpróbál vele tárgyalni kibontakozás ügyében.

1886 február 21 — 1961 február 21

(Folytatás az 1. oldalról.)

hová tag elnök a Verhovay jubileumi évében.

Összinté szívvel kívánom Mac-ker Gyulának azt, hogy a jubileum évében sikerüljön neki visszaállítani azt a szellemet az egyetlet vezetésében, amit egykor Verhovay tagtestvérségnek nevezünk — és amely naggyá is tette az egyetletet.

Erre van sürgősen szükség — és akkor a Verhovay utód William Penn népszerűbb lesz az amerikai magyarság, főleg a volt Verhovay tagok körében, mint manapság.

Fay Fisher Andor.

Tessék kitölteni, kívágni és hozzánk beküldeni!

A Nagy Kaszás egyre gyakrabban látogat közénk és visz el magával családunk tagjaiból. Fájdalom, állandó rovat lett lapunkban a "Mennek, egyre mennek..." és bucsuzunk kell kedves jó barátoktól, bajtársaktól.

E szomorú rovat írása alkalmával azonban nagyon gyakran kerülök abba a helyzetbe, hogy csak hiányosan tudok írni az elhunyt kedves barátokról — mert nem állnak rendelkezésemre személyi adatai.

Segíteni akarok ezen az állapoton és ezért arra kérem a Magyar Bányászlap családjának tagjait töltsék ki az alanti kérdőívet és küldjék azt be MIELŐBB. A beérkezett kérdőíveket én elteszem és aztán, ha Isten valakit haza szólít az örök hazába, itt lesznek az adatok, méltóképpen tudom megírni lapunkban a bucsút.

Hiszem barátaim, a lap olvasói helyeslik szándékomat, egyetértenek velem abban, hogy így lesz jó, ha minden testvérnek, feleségének az adatai itt lesznek.

Születtem községben megyében év hó nap.

Feleségem leány neve született községben

..... megyében év hó nap.

Házasságra léptünk év hó nap helységben.

Amerikába jöttem év hó nap.

Gyermekeink neve nap.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

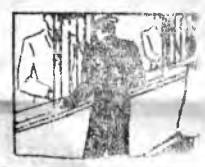
.....

.....

CITY NATIONAL BANK OF FAIRMONT

Fairmont, W. Va.

Gondoljon jövőjére, takarítson meg jövedelméből és helyezze el nálunk kamatozásra. — A bank üzlet minden ágával foglalkozunk, figyelmes kiszolgálásban részesítjük üzletfeleinket.

Uj automobil vásárlásra kölcsönt nyújtunk 5% kamattal. — Pénzt küldünk törvényes uton az óházába.

Intézetünk a Federal Reserve System tagja, betétek \$10,000.00-ig biztosítva.

BÉRLEJEN NÁLUNK SAFETY DEPOSIT BOXOT

Üdvözljük a környék magyarságát

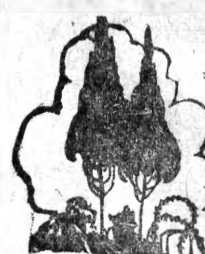
Bonn's Prescription Shop

118 ADAMS ST. — Tel. 43. — FAIRMONT, W. Va.

Annan Pharmacy

322 ADAMS ST. — Tel. 3540. — FAIRMONT, W. Va.

NORTHFORK, W. VA.

34 éve vagyunk az üzletben és soha sem tagadtuk meg a szolgálatot, ha rossz anyagi helyzetben volt.

Bennett Funeral Home

Northfork, W. Va. — Telefon: 324.

Kimball, W. Va. — Telefon: 3311.

Betegszállító kocsit szolgálat.

BECKLEY, W. Va.

CALFEE
Funeral Home
800 SOUTH OAKWOOD

1902 óta SZOLGÁLJUK BECKLEY ÉS KÖRNYÉKÉT!

— Köszönjük a magyarság pártfogását. —

BECKLEY, W. Va.

Clifford 3-8381.

Kérje mindig ezt a kenyeret, mert a vidéken ez a legjobb!

IZLETES ÉS TAPLAŁO.
Süteményeink is kitudnek!

Beckley, W. Va. * Logan, W. Va. * Welch, W. Va. * Bluefield, W. Va.

KELL A GARAS

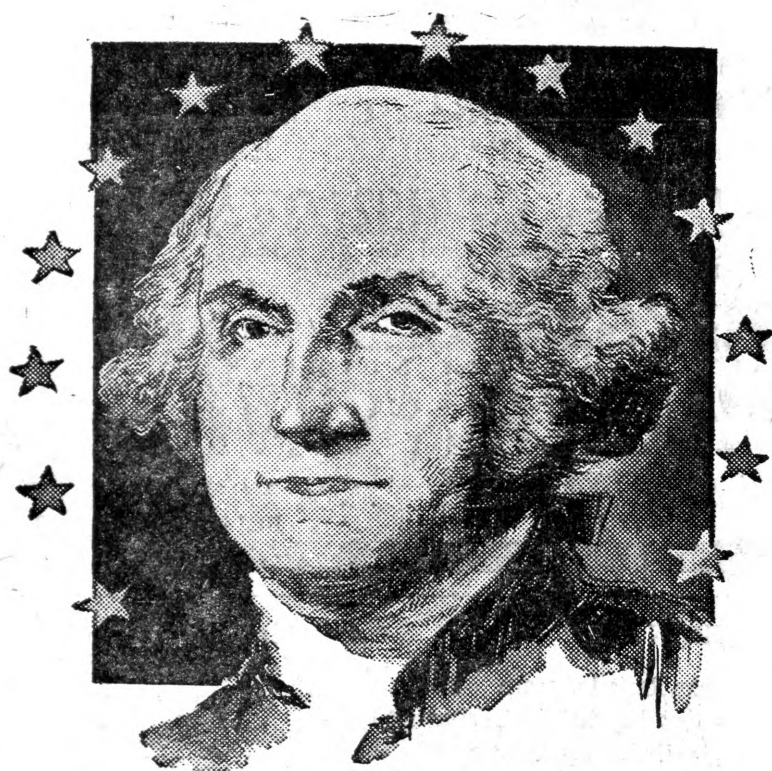
mindenkinek — tartja a magyar közmondás. — Viszont azza' is tisztában kell lennie minden olvasónknak, hogy egy lapot csakis az előfizetői tarthatnak fenn. A napról-napra emelkedő papírárak súlyos terhet jelentenek az amerikai lapkiadóknak és megérti a szíves olvasó, ha arra kérjük, hogy

KÜLDJE BE A LAP ELŐFIZETÉSI DIJÁT

a lejárat után. — A magyar emberben meg van az a szép jellemvonás, hogy amit rendel vagy vásárol, azért becsülettel meg is fizet. Tehát ha másnak kell a garas, mit szépitjük a dolgot, nekünk is szükségünk van arra. Ne csak Ön ujtassa meg előfizetését, de szerezzon egy új előfizetőt is. Küldje az összeget postán, ezen címre:

MAGYAR Bányászlap

7047 FRANKLIN AVENUE, ROOM 204 — HOLLYWOOD 28, CAL.

GEORGE WASHINGTON
1732 — 1799

Let us pause a moment to honor the memory of that handful of men, whose untiring struggle against great odds brought victory to a weak nation and laid deep the beginnings of our happiness and prosperity. Let us remember with reverence the man who forsook wealth, ease and influential friends to lead his countrymen in the war for liberty: **GEORGE WASHINGTON.**

*Alljunk meg egy percre és fejezzük ki tiszteletünket azon maroknyi csapat emlékének, amelyek szüntelen harca a nagy ideálokért, győzelmet hozott egy gyenge nemzet fiainak, amely mélyen lefektette a mi boldogságunknak és boldogulásunknak az alapkövét. Emlékezzünk meg hálaérzettel arról az emberről, aki lemondott gazdagságról, kényelemről és befolyásos barátairól, hogy polgártársait a szabadságért folyó harcban vezesse: **WASHINGTON GYÖRGYRŐL.***

ISTEN, ÁLDD MEG AMERIKÁT!
GOD BLESS AMERICA!

ARANYLAKODALOM

Novaj községben, Borsod megyében született Kaló József öreg testvér és neje Bartók Rozália, aki szintén Novaj községben született, most Morgantown, W. Va. lakosok, 1911. január 23-án esküdtek örök hűséges szülőfalujuk római katolikus templomában.

Nagyon boldog házasságuknak ötvenéves évfordulóját szerető családjuk és sok jó barátjuk körében ünnepelték, akik elhalmozták a boldog aranylakodalmas házaspárt gyönyörű ajándékokkal és jó kívánságokkal.

Kaló József 1914. április 7-én érkezett az Egyesült Államokba, de felesége a közbejött világháború következtében csak 1919. november 19-én napján érkezhetett hozzá Baxter, W. Va. bányatelepre. 1925. június 25-én költöztek Morgantownba, saját otthonukba.

Baxterben is, Morgantownban is közbecsülésnek örvend a derék Kaló házaspár, Kaló József mestere a hite énekeinek és szentmisén, temetéseken mindig készséggel állt papjainak rendelkezésére, amiért külön megbecsülésben volt és van része.

Szép családot, 3 fiút és egy leányt neveltek. Rozália, Bacsók Sándorné, Uniontown, Pa., József szüleiknek otthonával szemben lakik, Gáspár, Grafton, W. Va. a Kalo Chevrolet Co. tulajdonosa, Imre ügyvéd, ezidőszent Chicago, Ill.-ban veje, menyei és 6 leány és 1 fiú unoka.

Az aranylakodalmas Kaló házaspárnak ezután kíván-e lap szerkesztője továbbra is boldog életet, sok örömet és főleg jó egészséget.

Adolf A. Berle, Jr.-t nevezte ki Kennedy elnök a délamerikai ügyek adminisztrátorává.

A szabad világ legnagyobb magyar könyvkereskedése:
Sao Paulo, Brazília

DR. BRÓDY SÁNDOR

Rua Conselheiro Crispiniano 404. 3. em. 300-5.
Magyar szépirodalmi művek, klasszikus és modern írók, irodalmi, művészeti, tudományos szakkönyvek, folyóiratok, szakkönyvek.

Kérjen díjtalan könyvjegyzéket. — Levelezési cím:

LIVRARIA BRÓDY Ltda.

C. P. 6366, SAO PAULO

MORICZ ZSIGMOND

BETYÁR

REGÉNY

(Folytatás)

Az erdész megölette a Gádmány András vállát. — Mer úgy van, tudja, András barátom, azóta má én tiszser is kiadhattam volna ezt a parcellát, de én megmondtam, hogy előbb megvárom az én Gádmány András barátomat, ő az első, vele beszéltem meg legelőször.

Gádmány András szinte belesápadt:

— Erdész ur, én a maga pénzét még ma elhozom. Én magát úgy tiszteltem, mint az édesapámat, csak már nem tenné azt, hogy mással szerződik?

Avar Jani nem szólt. Akinek nincs pénze, az ne szóljon bele a pénzesek alkujába. Utálta ezt a két embert. Visszanézett az erdőbe s fájta a szíve, hogy nem szólhat bele. Az erdő szép volt. Itt vannak a legáltalmasabb tölgyek, ebben a sarokban: önteni fogja az őlfát. A vére pezsgett: nem jól csinálta ő ezt. Ugy kellett volna elgondolni, hogy legalább száz forintot vall, hogy annyit hozott magával. Ki tudhatja azt, hogy honnan van neki száz forintja. Husvét óta akármennyit küldött is haza, száz forintot azért félre is tehetett. Ha ő ezt csinálja, akkor most egyszerűen vagy kifizeti az erdészt, vagy legalább beáll társnak Gádmány Andrásához. . . . Minden csontja reszketett a kívánságtól, hogy a szép fák az övé legyenek. . . . De csak összeszorította a fogait s hallgatta, hogy a két ember hogy vetekszik.

Gádmány a hallgatást irigységnek vélte, s csak annál jobban imádkozott a jágernek, lépni sem tudott, a szeme folyton rajta járt és csorgott belőle a szerelem.

— Erdész ur, jöjjön le velem, az Isten megáldja, a faluba. Igyon meg velem egy pohár bort. Erdész ur, én magának még, ma délelőtti kezébe adom a százast. Gyere te is, Jani, legyél olyan szíves, mondd meg az erdész urnak, hogy ki vagyok én. Én az az ember vagyok, hogy bele se fognék, még meg se szólalnék, ha biztos nem volnék a dolgomban. Az erdész ur nem ismer engem, még azt is lehetné, hogy csak a szám jár, de te tudod, hogy a feleségem százhatvan forintot örökölt, abból vettük azt az irtást Sövénykútól. Én még azt se bánom, hogyha a munkámért ezek semmit sem adnak, mert megmondom nekik, hogy Mariska: azt is tekintetbe kell venni, hogy mennyi fát lehoradtunk mi abból a fodból. Egész félre el vagyunk látva, olyan boglyák vannak az udvarban, meg még anyósoméknak is jutott, meg Kovács sógornak is csak abból van tüzelője. Nem kell busulni, drága erdész ur, a maga pénze megvan, én azt még ma a kezébe adom.

Az erdész veregette a vállát:

— Mig maga itt van, kedves barátom, a fa a magáé. Jöhetnek nekem akármilyen ígérettel. Vót mán, aki sonkát ígért, de én azt mondtam: az én emberem Gádmány András, én ezt kijelentettem, elsőség Gádmány Andrásé.

Gádmány András a sonka szóra megretent.

— Sonkám nincs, erdész ur, még nem öltem. De mézet tudok szerezni magának. Szereti a mézet? Van, ahol nagyon olcsón lehet most venni vagy három kiló mézet, azt meg tudom szerezni magának. . . .

De utálta már Avar Jani ezt a nyavalygást. Ott is hagyta őket. Előrement. Azok lassan megindultak utána.

Hogy mit tudnak az emberek néhány fáért sirni, vergődni. És ott volt körülötte a rengeteg. Amerre csak látni, az mind erdő, és előttük a távoli faluig óriási szántóföldek vannak. A fiatal buza az enyhe nedves levegőben zöldell, már olyan dus, hogy csaknem megdől. Ez nem sir, akié. Tágra nyitotta a szemét: ez a sok föld, az erdőség, a mezőség, az mind egy övezgyasszonyé. Fácán ütötte fel a fejét, veres fejét körülhordozta, a szeme körül a karika feléjük villogott, s meg sem ijedt; ez itthon van. A kakas körül három tyukja szemelt. Nyugodtan tovább ottmaradtak. Távolabb őz ugrott fel és vékony lábakon elfutott. Értelmesen nézett körül s szimatolós orrocskájával feléjük szagolt, akkor még gyorsabban kezdett szaladni.

Nem tud egy őz olyan sebesen futni, hogy annak az egy tulajdonosnak a földjéből kifusson. A fiatal buza bokáig ért a kis őznek, az úgy szalad, mintha mezitláb járna.

— Hé, hé — mondta az erdész s feléje kacagott —, meg ne csudálja az őzet, mert

csiklandós portéka. Egy őzért három hónapot kell ülni.

Nem is felelt. Gádmány András kezdett lelkendezni:

— Ne tessék félni, erdész ur. Nem ojan ember az én komám. Ez kérem a világért hozzá nem nyulna még egy varjuhoz sem. Itt nem lesz semmi baj. Jobban fogunk mink vigyázni a méltósága vagyonjára, mint a templomi kincsrre.

Avar Jani nem is nézett oda. A most felbukkant fácánokat nézte. Már megint egy kakas öt tyukkal. Még csak fel se repülnek. Milyen bátran élnek ezek, mintha csak tudnák, hogy rájuk még nem szabad nézni. Persze, ha az urak jönnek a puskával, azoknak szabad ledurrantani őket és tászkára fűzni, hogy a fácánkakas farka a földig ér. . . . Hogy szeretett volna gyermekkorában bekerülni az erdőbe. . . . Ez a jáger is úgy jön mellettük, mint egy kis király, fegyverrel a vállán. . . . De az uraság helybelit nem volt hajlandó felvenni, de még vidékit sem, mert félt, hogy összejátszik a falusiakkal. Németeket tart, mesz-szi vidékről valókat, akiket a falu éppen úgy ellenségnek tart, mint a vadakat. Nincs a szegénynek semmi menekülése: csak elpusztulni a nyirkos odokban. A gyereket megeheti a koszmeg a súly.

Egy óra múlva beértek a kocsmába.

Már nappal volt, de a novemberi sötétségben minden homályos volt. Most nem félt a falutól, mint az éjjel, mikor megérkezett. Most dolga van. Gádmány Andrást kíséri meg az erdészt. Ez biztosságot ad neki. Mert ha semmi köze sincs is a vállalathoz, ha egy fillérje sincs is benne, azért mégis idetartozik. Mindenki tudja, hogy szegény ember Avar Jani, részes vágó lesz a vállalatban.

És ez nagy nyugodalmat ad. Mégiscsak a szegénység a legjobb takaró. Ha ő most kiállt volna vállalkozónak, már az egész falu fujná, hogy: ejha, ennek az Avar Janinak pénze van. Ugyan. Annyi pénz terem azon a Pesten, hogy csak hazajön este és hajnalban már le tud fizetni száz forintot. . . . Száz forint. . . . Száz forintot csak örökölni lehet. Ez biztosságot ad neki. Gádmány András száz forintjáról mindenki tud, meg hogy Sövénykút egy esztendő óta őrizgetik, mert az asszonyok megbánták, hogy eladják a földjüket. . . . Nem lehet azt elhítni soha, hogy száz forintot valaki félretett. . . . Száz forintért embert kell ölni. . . . Másképp hogy jutna valaki ennyi pénzhez? . . . Rögtön elővénnek a csendőrök meg a jegyző. . . . Isten őrizzen, hogy ezeknek a markába kerüljön. . . . Mielőtt belépett a kocsmába, arrafelé nézett, a jegyzőház felé: dehogyis tudná oda betenni a lábát. Csak vigyázni, csak óvakodni. . . . Hogy is lehet, hogy az este arra gondolt, hogy reggel elmegy a jegyzőhöz. . . . Bolondság. . . .

Gádmány András egy félliter pálinkát rendelt.

Három porcióst tett elébük a kocsmáros. Ő eltolta a magáét. — Én nem iszok. Mindenki ránézett.

— Mér?

— Leszoktam az ivásról.

— Ingeny van — mondta a jáger.

— Nem kell.

De azok bezzeg ittak. Mikor az erdész letette a poharat, azt mondta:

— Aki nem iszik, az nem becsületes ember. . . . Aki nem iszik, mán énnekem gyanus ember. ugye, András! Én is sokszor gondoltam rá, hogy jobb volna nem inni, mer ha az embernek egy kis szesz van a belsejében, könnyen kibeszéli, ami a füle megett van.

A puskát a két lába közé haptákba állította s máris hátrább tolta az erdészkalapot.

— No, Róth ur, van újságja?

A kocsmáros újságot hozott. Avar Jani kíváncsian nézett oda. Csalódva játta, hogy német újság.

Mig az erdész a lapot olvasta, Gádmány András elmondta a kocsmárosnak, hogy egy parcellát vesz az erdőben, kitermelésre. De óvatosan úgy mondta el, hogy előlegbe kell lefizetni a száz forintot. A száz forint történetét úgy mesélte el, szóról szóra, mintha a kocsmáros a felettes hatóság lenne, aki előtt szót kell adni mindenről, eskü alatt, mint a törvénynek.

(Folytatjuk)

"History of the Cold War"

a címe Lukács János philadelphiai főiskolai tanár közel 300 oldalas történelmi könyvének, mely a közelmúlt évtized eseményeit a szakember éleslátásával világítja meg. A teljesen elfogyott "Great Powers & Eastern Europe" című, ma-

gyar szempontból nagyszerű Lukács értekezésnek mintegy folytatása ez a tudományos alapossággal megírt mű, mely kiválóan alkalmas fiataljaink és amerikai ismerőseink felvilágosítására. Az Amerikai Magyar Szövetség éppen ez okból önköltségi áron, 40%-os kedvezményrel, \$4 helyett \$2.50 beküldése ellenében hozza forgalomba. Cím: 1761 R St., NW, Washington, D. C.

PORTAGE, PA.

UNION MŰHELY!

Modern hatalmas telepünkön több mint 170 union alkalmazottunk áll rendelkezésre. Nyugodtan bízhatja ránk a munkát, mindenre kiterjed figyelmünk.

Szőnyegtisztítás, szőrmatisztítás, szőrmemegőrzés, ruhatisztítás, ingmosás.

PORTAGE CLEANERS, INC.

MUNSTER ROAD, — PORTAGE, PA.

Telefon: Portage 6-3171

Johnstown 9-1566

Használja a mi 24 órán át nyitva tartott Coin-Operated Self Service Laundry szolgáltatunkat (Quaker Market üzlet mellett) — 24 mosógép és 10 szárítógép áll rendelkezésre! — 11 lb. mosás csak 25 cent, 10 pernyi szárítás csak 10 cent.

Szakavatott gyógyszerész készíti el itt receptjeit.

Száz és száz hasznos gyógyszerári cikk

HONS DRUG STORE

614 MAIN STREET, PORTAGE, PA.

Telefon: PE. 6-3421

Minden vas, festék, üveg, villanyos házfelszerelést nagy választékban megtalálhat nálunk

Plummer Hardware

Vasárak, festékek, üvegarak, villanyos felszerelések, Glidden Spread Satin féle festékek. — Stanley szerszámok. — Üzletünkben beválthatja a Red Scissors kuponokat!

716 MAIN ST. — Telefon: PE. 6-4211 — PORTAGE, PA.

NANTY GLO, PA.

Ondriezek Funeral Home

NANTY GLO, PA.

TELEFON: 4-4683

1907 óta szolgáljuk a vidék népét
A Magyar Bányászlap útján küldjük üdvözlőlevelünket Nanty Glo, Twin Rocks, Cardiff és Vintondale magyar bányászainak.

MARTINS FERRY, OHIO

Magyarul beszélünk!

Nálunk nagy választékot talál kitűnő minőségű cipőkből családja minden tagjának, férfi és női cipők jutányos áron arch supporterral.

Munkáscipők, safety boots-ok, garantáltan tartós minőségben.

Economy Shoe Store

404-406 Hanover St. Tel. MEIrose 3-0061. Martinsferry, O.

HA JÓL AKARJA MAGÁT ÉREZNI nézzon be hozzánk

DUTCH HENRY'S

RESTAURANT & UNION BAR

"ALL LEGAL DRINKS SERVED"

118 Hanover Street — Phone ME. 3-1772

Martins Ferry, Ohio

GEORGE RANDALL, tulajdonos.

Jéghideg sört szállítunk házához láda számba

Este 6-tól 10-ig.

Kitűnő borokat üvegenként is adunk.

NAGYSZERŐ TELEVÍZIÓS KESZÜLEK!

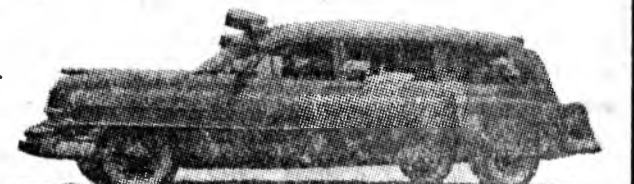

ST. CLAIRSVILLE, O.

BECK FUNERAL HOME

204 W. MAIN ST. Tel. OX 5-0475 ST. CLAIRSVILLE, O.

Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak.
Gyönyörű hűtő (airconditioned) kápolna.

—A Magyar Bányászlap UJ ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 8 dollár, félévre 4 dollár—

Kié lesz Afrika?

(Folytatás a 2. oldalról.)

jetből, vagy a szabad világból.

Moszkva ezt husz évvel ezelőtt meglátta, nemcsak azzal, hogy afrikai diákokat édesgett magához, hanem azzal, hogy a feketék közt a Moslim hittérítést bőkezűen pénzelte, s azt összekötötte a nemzeti aspirációkkal, hogy feltétlenül éket verjen a keresztény Nyugat és Afrika népe közt.

Aki ezt nem tudta vagy nem akarta eddig meglátni, annak csak szét kell néznie az amerikai négerek közt, akik új önértéssel és bátorsággal csatlakoznak a moslim valláshoz, s az afrikaikkal való rokonságukról beszélnek, s egyre kevesebben arról, hogy egyenlő polgárai kívánnak lenni itt a fehér emberrel.

Afrika szegény, elmaradt, el-

hanyagolt, kiszípolyozott népe képtelen lesz semleges maradni, s mihelyt nélkülözni tudják a Nyugat segítségét, teljesen elfognak attól fordulni.

Marocco minden amerikai repülőtér, minden amerikai dollár-segély dacára most fogadott el hadi repülőgépeket ajándékba a Szovjettől, s azok a gépek nem a falra, hanem a felhőkhöz írók, hogy Afrikában a Nyugatnak alig van mit keresni.

JOSEPH McCANN detroiti gyárost nevezte ki Kennedy elnök a St. Lawrence Seaway Commission adminisztrátorává.

James Webb ügyvéd lett a National Aeronautics and Space Administration elnöke. Webb 54 éves, Oklahoma Cityben lakott.

LOGAN, W. VA

Bármilyen vízvezeték és csatornázási problémája van — bizza reánk!

Hotpoint PECK PLUMBING SERVICE
Deskins Add.
Box 1311 — Logan, W. Va.
Telefon: PL 2-4270

EMERSON légkűtők és TEMCO fűtőtestek képviselője.
A híres NATIONAL Line egyedurústitól vagyunk a korayéken!
MI ELADJUK... MI FELSZERELJÜK... MI KARBAN TARTJUK

The National Bank of Logan

Alapítva: 1934 január 22-én.
A Federal Reserve System tagja.
A Federal Deposit Insurance Corporation tagja.

Tartsa nálunk pénzt, ahol előzőeken szolgáltatjuk ki.
Logan vidéke magyarságát szeretettel szolgáljuk.

BETÉTEJE A FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORP. ALTAL \$10,000.00-IG VAN BIZTOSITVA.

Beszélgjen Magyarul Üzletünkben!
Több magyar alkalmazottunk van!
"A NAGY ÁRUHÁZ, MELÝ KÜLÖNLEGES SZOLGÁLATOT AD."

Országosan hirdett ruhák és cipők férfiak, nők és gyermekek számára. Teljes lakásberekendezés, vas és villamosági áruk nagy választékban.

A híres General Electric villanyeszközeinket, rádiót, mosógépet, stb. árúsi'juk!

Logan Mercantile Co.
300 MAIN ST. Logan, W. Va.
Üzletórák: Szombaton d. u. 5:30-kor zárunk.
Hétfő nyitva déli 12-től este 9-ig

Üdvözljük Logan és környéke magyarságát!

Harris Funeral Home
LOGAN, W. VA.
Day or Night Phone PL 2-1311
Bob Harris

LOGAN PLANING MILL COMPANY

Magyar Barátaink és Üzletfeleink!
Üzemünkben mindent megtalál, amire szüksé van. Deszka, áter, festék, szigetelő, cement, tetőanyag, stb. Csupa elsőrendű áru, kitűnő minőség. Köszönjük pártfogását.

TELEFON: PL 2-7480. Logan, W. Va. 735 Stratton St.

Az országghírű **PRA'IT & LAMBERT** festékárúk képviselője
A FLINTKOTE szigetelő anyagokat áruljuk. Az általunk készített THIKBUT zsinidylek a legjobbak. Nyáron és télen nincs jobb, mint az OWENS CORNING Fiber Glass insulation! — Szívesen megmagyarazzuk előnyeiket.

ÜDVÖZÖLJÜK
A KÖRNYÉK MAGYARSÁGÁT
KEDVELT UJSÁGJUK UTJÁN!
Mindig hálással gondolunk pártfogásukra

COTTAGE FLOWER SHOP
Logan, W. Va.
120 Main Street
A Florist Telegraph Delivery Ass'n tagja vagyunk!

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

ÁLOMLOVAG

Az étterem galambkék szőnyegein egy fiatal huszártiszt jelent meg. Látszott rajta, hogy most jött le a hotelszobából, frissen volt borotválva és simára volt fésűlve.

Az étteremben vacsoraidő volt, a felvirágozott kis asztaloknál többnyire nők ültek — a selymesen csillogó frizurákból kikandikáló kis rózsaszínű fülek, a hamvas vállak és a hórehér kezek olyan üdék és tiszták voltak, mint a tavasz harmatos virágai.

— Mennyi szép nő! — mondta magában a tiszt és feltette a monokliját.

A sárgaernyős apró lámpák narancsínál fényt szűrtek a hófehér abroszokra, — az emelvényen a zene régi nótákat játszott s a hegedűk úgy sirtak, mintha szenvedésekkel lettek volna lefátyolozva.

Mikor a fiatal huszártiszt megjelent az étteremben, egyszerre minden szem feléje fordult. Feltűnően szép fiu volt, — olyan szédtőn szép, mint egy szertelen és forró leány-álom.

Ahogy ott állott a pálmák alatt és mozdulatlanul nézte a nőket, monoklis szeme úgy csillogott, mint egy szép, éhes ragadozóé.

Aztán leült egy asztalhoz, gyűrűs ujjával megkocogtatta a poharat és vacsorát rendelt.

A másik asztalnál három hölgy ült. Özveggy Gálfyné és a két kisleánya. A kisebbik meg rugta a nénjét az asztal alatt:

— Évi, nézz oda!

Évi kisasszony hátrafordította a fejét, de ebben a pillanatban megszólalt az asztalfőn a szigorú Gálfyné:

— Évi, ne forgasd hátra a fejed, mert nyakonüttek.

A kisasszony visszakapta a fejét és Gálfyné szigorú arcával tovább örködött a két kisleány viselkedése felett.

De ettől kezdve Évi és Zsuzsika között titkos beszélgetés fejlődött ki.

— Milyen szeme van? — kérdezte a fogai közt Évi.

— Kék, — mondta áhitattal Zsuzsika.

— Csinos?

— Nagyon cuki!

Zsuzsika, aki akkor tizenháromesztendő volt mindenáron kockettálni akart a katonával. Ö szerencsés helyen ült: fejforgatás nélkül is láthatta a katonát.

A huszár hadnagynak megakadt egy pillanatra tekintete a kisleányon, aki boglyas, szőke hajában akkora kék másliit viselt, mint egy szélmalom-szárnny.

— Mindig engem néz — sugarta kipirult arccal Zsuzsika Évának.

Pedig a huszártiszt ebben a pillanatban már a tányérja fölé hajolva ette a vacsoráját, olyan mohón, mint egy kiéhezett farkas.

Gálfyné később fizetett és hazafelé indultak. Éva sietett felhasználni az alkalmat, miatlatt kis kabátját gombolta, tetőtől talpig jó szemügre vette a Zsuzsika katonáját.

— Nem is olyan szép — mondta ajkbiggyeszve a hűgának merő irigységből, aki ebben a pillanatban már halálósan szerelmes volt a huszárhoz.

— Jaj, dehogya nem! — mondta Zsuzsika és belekarolva, hozzásimult a nénjéhez.

Mialatt kiléptek az ajtón, Zsuzsika még egyszer visszánézett, úgy látta, hogy a huszártiszt egy hosszú, fájdalmas pillantással bucsuzik tőle.

Eltelt vagy négy esztendő és Zsuzsika ekkor már tizenhét esztendő volt. Gálfyék ekkor vidéken laktak és Zsuzsika egy estefelét együtt jött haza a teniszpályáról Boronkay Lacival,

az alispán fiával. László ekkor végezte a hetedik osztályt a piaristáknál és olyan fájdalom és vadul volt szerelmes Zsuzskába, ahogy csak diákszevek tudnak szeretni. Ebben egy kicsit Zsuzsika is hibás volt, mert nagyon ugratta a Boronkay-gyereket, aki tetszett is neki egy kicsit és akinek nagy kerekre nyílt szemeiben olyan őszinte odaadás volt és alázat ült, ha a Zsuzsika közelében volt, mint egy hűséges kis kutyának.

Hallgatva jöttek a templomkertben keresztül és Boronkay Laci érkezettnek látta az időt, hogy szerelmet valljon Zsuzskának. De kiszáradva érezte a torkát és tudta, hogy most akármit mond, abból valami butaság fog kisülni.

Zsuzsika megállott.

— Miért hallgat ugy? — kérdezte a fiu felé fordulva.

— Zsuzsika, — mondta csendesen László — én nagyon szerelmes vagyok magába.

És lehajította a fejét, mint aki halálos szerencsétlennek érezte magát.

Ebben a pillanatban két foxterrier kíséretében vajszerű nyári egyenruhában, poros csizmában egy feketére sült arcú huszár főhadnagy haladt el mellettük.

Zsuzsának biborásra vált az arca és a szívéhez kapott.

Ó volt! A gyönyörű katona, akit az éttermi találkozás óta sohasem látott, de akinek az arcát akkor nagyon a szívéhez zárta és nyugtalan és lázas éjszakákon mindig róla álmodott.

Sarkon fordult, faképnél hagyta a Boronkay gyereket és szinte sirva futott haza. Ott hon zokogva borult a kanapéra.

Másnap kora hajnalban a függöny mögül látta, hogy a huszárok fényes porfelhőt kavarna, nagy patkócsattogás és éles trombitaszó között örökre kivonulnak a városból.

Az alispán fia ekkor érezte életében először, hogy a legokosabb dolog, amit földi ember elkövethet: az öngyilkosság.

Később belőle is alispán lett.

*

Megint eltelt vagy négy esztendő és Zsuzsika ekkor már hites felesége volt egy Boldizsár nevezetű földbirtokosnak. A Gálfy-lányokból mind kitűnő feleségek váltak, a többi férjek, akik bejáratosak voltak a Boldizsárék házához, Zsuzsika asszonyt úgy emlegették odahaza a feleségüknek, mint a jó háziasszony és hitvesi hűség mintaképét.

Boldizsárék a nyarat egy csehországi fürdőben töltötték. Zsuzsika asszony estefelé, miatlatt az ura kurát tartott, rendesen lement a parkba s ilyenkor kedves olvasmányaiba mélyedt.

Ma este nem tudták lekötni figyelmét a könyvei. Minduntalan az ölébe ejtette Balzas "Goriot apó"-ját és elnézett a levegőbe.

Szerette volna, ha történik vele valami, ha egy nem várt vad és szilaj esemény ráta volna meg az életét, amire jó lenne egyszer — ha sirva is — visszagondolni. Ez a langyos boldogság, már nem is boldogság.

A park másik végén megszólalt a térszene s az a pár ember, aki az imént még itt a fák alatt lézengett, lassan elindult a hang irányába.

Zsuzsika asszony egészen egyedül maradt.

A fürdőépület felől hóna alá fogott karddal egy huszárkapitány igyekezett keresztül a parkon.

Tíz lépésre volt már csak Zsuzsika asszonytól, aki az első pillanatban, mikor meglátta és

(Folytatás a 8-ik oldalon)

MENNEK, EGYRE MENNEK...

Koblasné Domszlay Mária-tól, Beauty, Ky.-ból kaptam a szomorú hírt a múlt héten, hogy Chanko János, aki Baranya megyében Kátáfi községben született életének 83-ik évében Louisa, Ky. kórházban február 10-ikén délután 5 óra-kor örök álomra hunyta le szemeit.

Egykori álmvárosunknak Himlervillenek (most Beauty a neve) Chanko János tisztelt lakosa, mindenki Chanko bácsija volt. Békés, csendes ember volt, akinek mindenkihez volt jó szava.

Mikor 1928-ban ránk szakadt a csapás és Himlerville lakosai szétszéledtek, Chanko bácsi már nem akarta másol folytatni az életet, ott maradt. Szemei romlottak és idővel Kentucky állam adott neki segélyt látása nagyrészből elvesztése következtében, abból éldegélt.

Az utolsó négy évében a Domszlayné Róza telkén épült kis házban lakott, a telep ott maradt magyarjai körében.

Holttestét Beautyba szállították és február 12-ikén vasárnap délután temették 1927-

ben elhunyt második felesége mellé, Beauty lakosai részvételével. Chanko Jánosnak nem voltak hozzátartozói, 1917-ben elvesztette első feleségét, tőle született két fia is megelőzte Chanko bácsit a halálban.

A lap alapító és jelenlegi szerkesztője is jó barátot vesztett benne.

* * *

Radai András öreg testvér, aki 1881 január 10-ikén született Edeleny községben, Borsod megyében Fort Walton, Fla. kórházban rövid betegsége után január 6-ikán meghalt.

Radai testvér 1901 december 6-ikán érkezett az Egyesült Államokba és mint bányász kezdte ő is amerikai életét, Mingo Junction, Ohio-ban, Dante, Va. és Luis, Va.-ban. Onnan Weirton, W. Va. költöztek, ahol az acélgyárban előbb mint munkás aztán meg mint foreman dolgozott a gáz fejlesztésénél, nyugdíjba vonulása után 1952-ben költöztek Fort Walton Beach, Fla.-ba.

Holttestét Fort Waltonban a Szűz Mária róm. kat. templomba szállították, ahol Ft. Cun-

ningham engesztelő szentmisét szolgáltatott lelke üdvéért és a temetési szertartást végezte, mely után Orlando, Fla.-ba szállították, ahol a temetőben Ft. Cain végezte a szertartást.

Gyászolják özvegye Rudabánynán, Borsod megyében született Pohovics Teréz, akivel 54 évig élt boldog házasságot, gyermekeik Mária, Reenaglené, Detroit, Mich., Reta, Balesné, Baltimoré, Md., Anna, Neuber-né, Orlando, Fla., Ella Martin-né, California államban, Ferenc, New Jersey államban és András, Weirton, W. Va.-ban, vejéi, menyéi, 11 unoka és 7 dédunoka, testvérei Radai János, Rudabánynán, Radai Ferenc, Cleveland, O. és Kozmáné, Flint, Mich.

E lap szerkesztője ezúton fejezi ki részvétét Radai András testvér özvegyének és a gyászba borult család minden tagjának.

GYILKOLT A KŐ

Az Olga Coal Co. Caretta, W. Va. bányájában Ernest Delph 53 éves section foreman munkája közben hatalmas kőtömb szakadt, megölte. Özvegy és leánya családjaikkal gyászolják.

ÉLETBIZTOSÍTÁST
nálunk kössön!

Akár tagja már Egyesületünknek, akár nem, egy tőlünk vásárolt kötvény meggyőzi önt arról, hogy egy magyar egyetli biztosítás van olyan mint akár-melyik amerikai biztosító társaságé!

LEGUJABB KÖTVÉNYEINK:

- A Családbiztosítási Jövedelmet Védő
- Felemelt Betegségély
- Magasabb Kórházi-segély Módozatok

Régi és új, mindig előnyös biztosításainkat bizalommal ajánljuk minden testvérünknek 16-tól 55-éves korig, tagságunk árvaít és öregeit befogadó, szeretettel nevelő és gondozó ligonieri

Bethlen Otthonunk Gondviselő Kedvezményeivel.
Angol és magyanyelvű ismertetést kívánatra készséggel küldünk

Református Egyesület
1801 "P" St. — Kossuth House — Washington, D. C.

Jó és jutányos biztosításaink iránt érdeklődők forduljanak bizalommal a központhoz, vagy az ország minden részében működő alábbi szervezőkhez:

Felügyelők:

Keleti kerület

Szentmiklóssy Pál, 6-95—34th Street, Fair Lawn, N. J. Telefon: SWarthmore 6-2256.

Nyugati kerület

Benedek József, 12523 Buckeye Road, Cleveland 20, Ohio. Telefon: SKyline 1-8300.

Kerületi managerek:

New York kerület

CSIK SÁNDOR
430 Davis Road
Fairfield, Conn.
Telefon: EDison 9-5321

Cleveland kerület

VARGO E. ELEMER
11818 Hamlen Ave.
Cleveland 20, Ohio
Telefon: GARfield 1-5757

Trenton kerület

Rev. FERENCZY PÁL
93 Louis Street
New Brunswick, N. J.
Telefon: CHarter 9-6228

California kerület

Rev. NEGYESSY BERTALAN
8121 Westlawn Ave.
Los Angeles 45, Cal.
Telefon: ORchard 4-8909

Pittsburgh kerület

SZÜCH JÓZSEF
4238 Stanley St.
Pittsburgh 7, Pa.
Telefon: JACKson 1-5231.

Chicago kerület

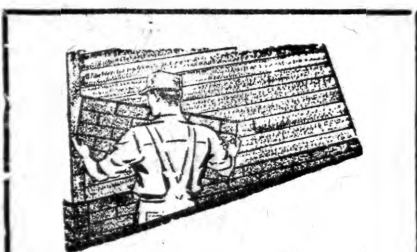
MODORY KÁROLY
5011 Ford Street
South Bend, Ind.
Telefon: 8-7717

Béky püspököt az Amerikai Református Egyházak Szövetsége alelnökévé választották

A Református és Presbyteriánus Egyházak Világszövetsége Északamerikai Ágozata 1961. január 17-19-én, Atlantic Cityben tartotta meg szokásos évi nagykonvencióját. Az észak-amerikai ágazat munkájában résztvesznek a nagy három és félmilliósi egyesült presbiteriánus egyház mellett a kanadai egyesült egyház, a kanadai presbiteriánus egyház, a déli presbiteriánus egyház, a Krisztus Egyesült egyházába tartozó Evangéliumi és Református Egyház (mely felekezetnek része a legtöbb magyar egyházat magában foglaló Magyar Egyházkerület), az Amerikai Református Egyház és több más kisebb egyházzal együtt az Amerikai Magyar Református Egyház is.

Ft. Dr. Béky Zoltán püspök, aki 1954 óta tevékenyen részt vesz az északamerikai végrehajtó bizottság munkájában, mint annak rendes tagja az északamerikai ágazatba tartozó 12 református egyház képviselőinek egyhangú választása folytán 1961-re az északamerikai ágazat alelnökévé lett. Az első eset, hogy a Református és Presbiteriánus Egyházak Világszövetsége Északamerikai Ágozatában az amerikai magyar református egyházakból választották alelnököt.

BROWNSVILLE, PA.

Bármely építkezési, házbizvitási munkát ránk biz, mi azt lelkiismeretesen, s a k értelemmel elkészítjük. Tetőzet, házburkolat, fűtési készülékek, alumínium redőnyök.

Brownsville Siding and Roofing Co.

D. I. Cohen, tulajdonos
BRIDGE and HIGH STR.
TELEFON: STate 5-8660
BROWNSVILLE, PA.

CALIFORNIA, PA.

A JO BIZTOSÍTÁS NEM OLCÓS! AZ OLCÓS BIZTOSÍTÁS NEM JO! AUTÓBIZTOSÍTÁS!

Csopa megbízható nagy társaságokat képviselünk
Köszönjük a magyarság támogatását!

J. W. EDWARDS & COMPANY
REAL ESTATE AND INSURANCE
Telephone: WE 8-2520 — California, Pa.

TÜZ - AUTO - BALESET - KÁRTERITÉS BIZTOSÍTÁSOK

Magyar barátainkhoz! Gyönyörű ajándéktárgyak, katolikus vallási tárgyak, biblia, importált üvegek stb. nagy választékban. Barhova elküldjük.

The Edwards Gift Box
Irene Edwards, tulajdonos

257 Wood Street - Telefon: WE 8-2402 - California, Pa.

... minden bank szolgálatot kaphat
CALIFORNIA és CANONSBURG, Pa.-ban

PITTSBURGH NATIONAL BANK
Kényelmes helybeli bankszolgálat
A Federal Deposit Insurance Corporation tagja

BEALLSVILLE, PA.

Kedvelt újságunk a "Magyar Bányászlap" utján köszöntjük magyar barátainkat

Villamos házi felszerelési tárgyak. DUPONT festék. AUTOMOBIL GUMIK JÁVITÁSA ES ÚJRAKÉTESE A LEGFONTOSABB MUNKÁNK.

McDaniel Tire Service
BEALLSVILLE, PA.
Telefon: Beallsville 25 a "40"-es úton

Genuine Goodyear SURBURANITE

LEE TIRES

északamerikai állandó titkára: Ft. James McCord, a princetoni teológiai szeminárium elnöke. Az egyetlen alelnök pedig Ft. Dr. Béky Zoltán, az Amerikai Magyar Református Egyház püspöke. Gratulálunk!

Meghalt a modern szamaritánus, a menekültek mecénása

Navy Lieutenant Dr. Dooley, akire méltán büszke Amerika!

Alig 34 éves korában hunyta le szemeit Thomas Anthony Dooley, az amerikai haditengerészet világszerte ismert nevű orvosa, aki az utóbbi hat évet a kelet-ázsiai partvidéken töltötte, ingyen orvosságot osztván ki a kommunisták által kiűldözött, több mint egy millió menekült között. Gyógyítottjai sorában ott találjuk Dien Bien Phu hőseit, közöttük a francia idegenlégionban küzdő magyar leventéket is.

Vagyonos St. Louis-i acélgyáros család sarja volt Dooley, aki önként jelentkezett 1954-ben, hogy az irtóztos nyomorban tengődő 610,000 Viet-Nam-i menekülteket gyógyíthassa. Bár az utóbbi években súlyos rákbetegség marta szervezetét, Dooley fáradhatatlanul járta a dzsungelt, hogy a szenvedőkön segítsen. Több mint 400,000 mérföldet utazott és a saját önfeláldozása varázsával gyűjtött \$1,750,000 összeget hét nagy kórházat épített négy távolkeleti országban, korunknak ez az igralmas szamaritánusa.

Az 1956-os magyarországi események mélyen megrázták Dr. Dooley-t, aki tervbevette, hogy ott is kórházat épít, de az oroszok ellenállása megakadályozta tervei kivitelében. Telefonon lépett érintkezésbe Thomas Bradley-vel, a brooklyni Pfizer Laboratórium igazgatójával, hogy még az Ázsiába szánt gyógyszeradományokat is Budapestre szállítsák. "Clear the warehouses" volt a brooklyni patikaszer-gyárban egy héten át a jelszó.

Ily módon a már becsomagolt, többszáz ezer dollár értékű orvosságos ládákat egyszerűen átnevezve lehetett azonnal repülőgépen utnak indítani Budapest felé. A Dooley doktor által alapított MEDICO, Medical International Coopera-

"SZABADITS MEG A GONOSZTÓL!"
"DELIVER US FROM EVIL..."
Mint Arleigh Burke admirális, az amerikai haditengerészet vezérkari főnöke megjegyezte: "Dooley doktorra mindig büszkének leszünk!"

ÁLOMLOVAG

(Folytatás a 7-ik oldalról.)

megismerte, elfehéredett, aztán egyszerre lángba borult az arca.

Ó volt.
A kapitány oldalt ránézett az asszonyra és önkéntelenül megállt. Maga sem tudta miért, a magányos szép asszony szemeiben olyan különös meglepetést vált fölfeleznél, hogy összeverte előtte a sarkantyuját:

— Tardoskeddi Tolnay Miklós — mondta kemény hangon. Zsuzska asszony odanyújtotta gyönyörű, hófehér kezét és maga sem vette észre, hogy gondolatlanul tovább ott marad a keze a magas, bronzarcu kapitány kezében.

A kapitány helyet foglalt a padon. Két kezét úgy nyugtatta a kardja kosarára, mintha botra támaszkodott volna s az ismeretlen hölgy felé fordult.

— Nagyságos asszonyom — akarta mondani, de ebben a pillanatban azon vette magát észre, hogy egy idegen ur áll előttük, aki csodálkozó szemeket mereszt, hol ő reá, hol az asszonyra.

Boldizsár volt. Zsuzska asszony hűvösen bólintott a kapitánynak és felkelt a padról.

— Ki volt ez a katonatiszt? — kérdezte tőle utközben az ura.

— Nem tudom — mondta gyorsan az asszony, de a sirás reszketet a torkában és szinte futva ment fel a szobájába.

Boldizsár sötét arccal követte a feleségét.

Odafent Zsuzska asszony leült egy székre és két tenyerébe hajtotta a homlokát.

Boldizsár az ablaknál állott és kinézett a sötétedő parkra. Nagy csendesség volt; de ez a csend tele volt fájdalommal és izgalommal.

Zsuzska asszony egyszerre felállott és elkapta az ura kezét. Aztán hangos zokogással

Külgyminiszteri dicséret az amerikai idegen nyelvek szerepéről

— SAJTÓ ÉS NÉPI CSOPORTOK —

Rusk Dean, az új külgyminiszter, egyik alkalmi beszédében, amelyet ez év január 19-én Washingtonban, egy a Carlton szállodában rendezett bankett alkalmával tartott, nyomtatékosan mutatott rá az amerikai idegen nyelvű sajtó és a népi csoportok fontosságára. "Önök — mondotta, — gyakran az elsők voltak, akik észlelték azokat a különleges problémákat, amelyekkel foglalkoznia kellett az Egyesült Államoknak és segítségére voltak az ország vezetőinek megérteni azokat a problémákat."

A banketten, amely egyik fő eseménye volt az elnök-beiktatás hetének, a Kennedy adminisztrációnak számos tekintélyes személyisége vett részt. A banketten, melyet a "Nationalities Division" rendezett s amelynek 1955 óta Williams, volt michigani kormányzó az elnöke, a külgyminiszter többek között az alábbi nagyfontosságú kijelentést tette:

"Az első és második generációs amerikai bevándoroltak száma ma több, mint 35 millió.

Férfiak és nők, akiknek családja ebbe az országba jött, mivel hitt a szabadságban, mivel új szabadságot és új élet-lehetőséget akart találni.

Az a tény, hogy Amerika a föld minden részéből jött emberek hazája, — az a tény, hogy itt minden polgár egyfor-

FIDEL CASTRO 120 kubai bírót mozdított el állásából, mert nem volt meglegedve törvényes ítéletükkel.

A KOMMUNISTA KINA talált "valami uri gesztust" Kennedy elnöknek a nemzethez szóló üzenetében.

borult le előtte a földre.

Boldizsár úgy nézett le rá, mint egy leomlott fehér szoborra.

Pedig Zsuzska asszony most is olyan tiszta és ártatlan volt, mint az oltárképi szent.

*

Ősz volt és a napsugár már olyan hidegen aranylott a házfalakon és ablaküvegeken, hogy a levegő már halkan megborongott tőle.

A temető kapuján egy magas, vállas tábornok lépett be. Alakját egy kicsit előre hajtotta az idő, kurtá lovasköpenyt viselt és kesztyűs kezében ezüstfeju lovaglóbottot tartott. Egy tömzsi buldog futkózott körülötte, lapos orrával mohón szaglászva a földet.

A tábornok egy régi kamerád sírját látogatta meg s hogy kegyeletos érzéseinek eleget tett, rövid sétára indult a temető ecetfái alatt.

Aztán leült egy magányos padra és cigarettára gyújtott. A két füstöt elgondolkozva fujta bele a hideg, aranyló napsugárba.

Előtte egy fekete sírkő állott, ezzel a felirással:

"Itt nyugszik Boldizsár István, született Gálffy Zsuzsanna. Elt 63 esztendő."

A tábornok hetven esztendő volt már és a mulandóság gondolatára minden elérzékenyedett.

Vajjon ki lehetett ez az asszony, aki most itt két ölnyre fekszik tőle, akinek a sírját most beborítja a fagyos őszi virágok?

Vajjon kiknek élt? Kiket szeretett?

Tünődve nézte a sírkövet.

Már lassan alkonyodott a temetőben, a tábornok begombolta a kabátját és felállott.

Lehajolt a sírra, letört egy őszi rózsát és a gomblyukába tűzte.

Aztán fütttyentett a kutyájának és kifelé indult a temetőből.

ma, bárhonnan származik is — egyike azoknak a nagy igazságoknak, amit elmondhatunk a világnak.

Abban a jelenlegi küzdelemben, amely a szabadság erői és a diktátorok erői között folyik, ez egy olyan tény, amely erősen és mindenkor a mi ügyünk mellett szól.

A népi csoportok szervezetei és az idegen nyelvű sajtónk kiváló munkát végzett elmondva a nagyvilágnak, hogy mit jelent Amerika, a tisztelt szava szólnon ezért feljűk. Voltak, akik más országokban élő rokonainknak levelekben mondták el ezt, és voltak, akik vezető állásokba jutásuk tényével szolgáltatnak erről bizonyosságot.

Mi több, külföldi utjaik alkalmával sokan váltak személyes követőinkké. Az Európába látogatóknak kb. egyharmada idegen származású polgártársunk, akik rokon-látogatásuk alkalmával terjeszthetik és terjesztették az amerikai életforma dicséretét, egy sokkal személyesebb és sokkal hatékonyabb módon, mint ahogy az a hivatalos szervek által tehető.

Mindebben a népi csoportok szervezetei és sajtója értékes segítőket nyújtott az amerikai demokráciáról, külföldön alkotott kép bemutatására és megjavítására, amely szolgálat elismerésre kötelez.

De voltak más utak is, ahol segítettek bennünket.

Életben tartották az idegen nyelvek tudását, amelyekre országunk annyira rászorul.

Segítettek megerősíteni más kulturákról lévő ismereteinket és kiszélesíteni baráti kapcsolatainkat más földrészek lakóival.

Segítettek abban, hogy az új bevándorlók szíves fogadtatásra találjanak itt és gyorsabban részt vehessenek a közéletben, mint egyébként tehettek.

EGYLETI KALAUZOK

ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
DAISYTOWN, PA.

Elnök: Debreczeni József, alelnök: Antal Lajos, titkár Jávorszky József, pénztárnok: Tokár József, számvevő id. Bodnár Lajos, hármastagu bizottsági jegyző: id. Debreczeni Sándor; tagok: Bodnár Mihály és Bodnár István, házbizottsági tagok Bodnár Béla és Timár Sándor. Ügyvéd: John W. Edwards. Gyűlést tartja minden hónap harmadik vasárnapján, saját otthonában.

WILLIAM PENN
FRATERNALIS EGYESÜLET
23-ÍK FÍOKJA
POCAHONTAS, VA.

Elnök: Nagy Gáspár; titkár: pénztárnok: Frank Soos, Box 57, Pcahontas, Va.

Gyűléseit tartja minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor a Református Templom iskolatermében

WILLIAM PENN
FRATERNALIS EGYESÜLET
25-ÍK FÍOKJA, BECKLEY, W. Va.

Elnök Szuch Imre, alelnök Bernáth József, ügykezelő Helmezi Ferenc, 119 Beckley St., B. O. Box 703, Beckley, W. Va. Tel.: Clifford 2-7000, akichez minden levél és pénz küldendő, jegyző Kerti Tibor, számvizsgáló bizottság: Nagy Imre. Mrs. Henry Kizer és Ha-

volna." Szavak ezek, amelyekre élénk érdeklődéssel kell felfigyelnünk és le kell vonnunk belőlünk tanuságként a népi javaink megerősítésére és fejlesztésére buzdító — a legilletékesebb helyről jövő, szinte köteleesség hangsúlyát kapó — utmutatásokat.

Sziből jövő köszönet értük, Külgyminiszter Ur!

jas Miklós. Vigalmi és Sport bizottság: Gall Lajosné és Hajjas Miklós, fiók kerületi delegátusok Szűch Imre és Gall Lajos. Gyűléseit minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor tartja Skeltonban a Shad's Place teremben.

WILLIAM PENN
FRATERNALIS EGYESÜLET
32-ÍK FÍOKJA
GARY, W. VA.

Elnök: Tóth Lajos; alelnök Hajzer József; titkár-ügykezelő: Dávid Lajos, címe: Box 864, Gary, W. Va., k'hez minden egyleti levél küldendő; kerületi delegátusok: Tóth Lajos és Dávid Lajos. Beteglátogatás kirendelhető minden tag.

Gyűléseit tartja minden első vasárnapján, délután 2 órakor Garyben a Red Cross Hallban

WILLIAM PENN
FRATERNALIS EGYESÜLET
248-ÍK FÍOKJA
LOGAN, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján d. u. 2 órai kezdettel Loganban, Cole St. az Odd Fellows épületben.

Elnök: Wagner András. Dehue W. Va., Box 1. telefon PL 2-3928. Alelnök ifj. Korody László, Holden, W. Va. Ügykezelő Tóth Péter, Box 36 Holden, West Virginia. Számvizsgálók: Pogezáné Wagner Betty és Iván Olga. A fiók delegátusai: Tóth Péter és Tarsoly Sándor.

WILLIAM PENN
FRATERNALIS EGYESÜLET
566-ÍK FÍOKJA
FARMINGTON, W. VA.

Alakult 1924 november 9-én Elnök: Eickes László; ügykezelő: Hornyák A. János, Box 553, Farmington, W. Va.; akinek címére küldendő a fiókot érdeklő levelek. Betegke látogatásáról a titkár gondoskodik és nevez ki beteglátogatókat. Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 1 órakor a titkár lakásán.

To the men who could be tomorrow's soldiers

What you can do now to help strengthen America's Peace Power...

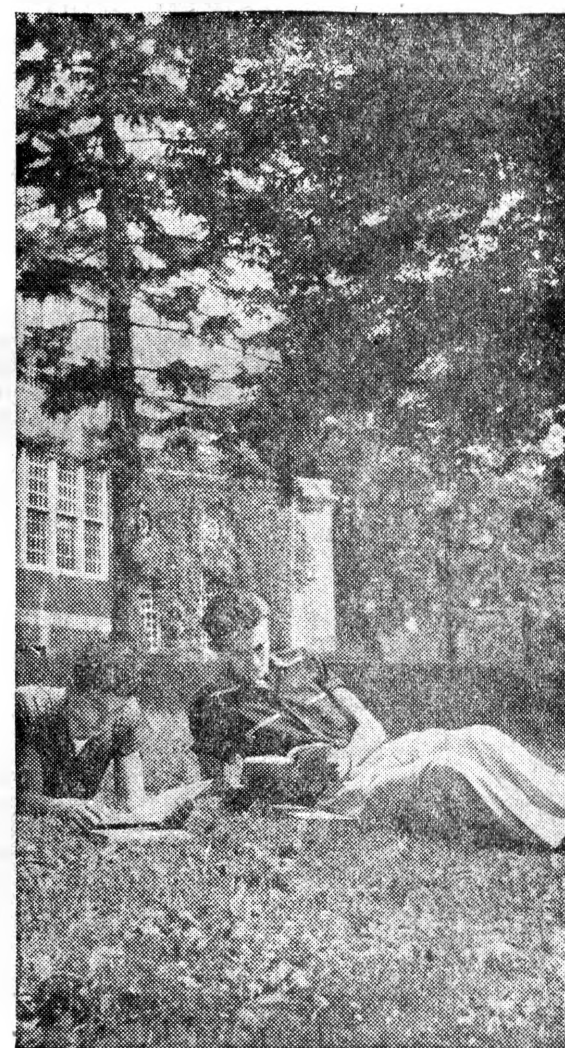
Nobody wants peace more than you do! But like most good things in life, it isn't free. Peace costs money.

Money for industrial and military strength to help keep the peace. Money for science and education to help make peace lasting. And money saved by individuals. Every Savings Bond you buy helps strengthen America's Peace Power.

The Bonds you buy will earn money for you. But the most important thing they earn is peace.

Are you buying as many Bonds as you might?

Peace Costs Money—

BUY U.S. SAVINGS BONDS

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks for their patriotic donation, The Advertising Council and

